

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอแม่ทะ ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
จังหวัดลำปาง

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นภายใต้ "กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อำเภอแม่ทะ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเชิงลึก วิเคราะห์สถานการณ์ และกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรของอำเภอแม่ทะให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

เนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วยการรวบรวมข้อมูลภาพรวม ทั้งด้านลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ระบบบริหารจัดการน้ำ และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ตลอดจนการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ การประเมินต้นทุนผลิต และสถานการณ์การตลาดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในพื้นที่

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า กรอบการพัฒนาฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม (Project Brief) ที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง และเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย ในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรของอำเภอแม่ทะให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	๑
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๕
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๕
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๑๕
๓.๑ ฤดูกาล	๑๕
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๕
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๖
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๖
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๖
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๖
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๖
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๗
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๙
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๐
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๑
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	๒๒
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๓๙
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๙
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๓๙
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๙
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๔๒
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๔๕
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๔๕
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๔๖
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๔๖
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๔๘
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๙
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๔๙
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๐
บรรณานุกรม	๕๑

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงเขตการปกครอง	๒
๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง	๓
๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๕
๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๕
๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๗
๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๗
๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๘
๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๙
๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๙
๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช	๒๐
๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๒๑
๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง	๒๑
๑๔ แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๒๒
๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๒๒
๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๓
๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๓
๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๓
๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๔
๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๕
๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๕
๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๐
๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๓๓
๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๓๔
๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๓๔
๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๓๕
๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๗
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๙
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๐
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๑
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๕
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๔๗
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๔๗
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ	๔๘
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๔๙
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๑

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอแม่ทะ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแม่ทะ	๔
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอแม่ทะ	๕
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอแม่ทะ	๑๔
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอแม่ทะ	๒๐
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๙
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง)	๔๐
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๑
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๕
๑๐	แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ	๔๖

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๕ เทศบาล ๕ อบต. ๑๐ ตำบล ๙๕ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๕ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	แม่ทะ	นาครี	ป่าตัน	บ้านกิ้ว	บ้านบอม	น้ำใจ	ดอนไฟ	หัวเสือ	วังเงิน	สันดอนแก้ว
๑	บ้านแม่ทะ	บ้านน้ำโง้ง	บ้านนาแก้ว	บ้านกิ้ว	บ้านบอม	บ้านฮ้องห้า	บ้านใหม่	บ้านก้อม	บ้านป่าเปา	บ้านสันดอนแก้ว
๒	บ้านท่าแห	บ้านหลวง	บ้านปาง	บ้านนาตม	บ้านแม่ไทย	บ้านป่าจำ	บ้านนาขวาง	บ้านหัวเสือ	บ้านทุ่งดอน	บ้านด่าน
๓	บ้านสบเปือ	บ้านอวน	บ้านนาคต	บ้านแม่ฮีบ	บ้านหัวทุ่ง	บ้านต้อ	บ้านทุ่งกวางทอง	บ้านดอนมูล	บ้านนาคู่	บ้านแม่วะ
๔	บ้านน้ำโทก-หัวดง	บ้านหัวฝาย	บ้านนาคตพะ	บ้านกาแก้ว(กิ้ว)	บ้านโป่งแน่น	บ้านหนอง	บ้านนาบง	บ้านหัวมะเกลือ	บ้านนาตง	บ้านสบแม่นาง
๕	บ้านจวีก	บ้านหลายทุ่ง	บ้านป่าตันเหนือ	บ้านกิ้วฮ้อง	บ้านบอมสามัคคี	บ้านน้ำใจ	บ้านนาพาน	บ้านทุ่ง	บ้านพะใหม่	บ้านสันป่าเปา
๖	บ้านผาลาด	บ้านหลุก	บ้านป่าตันใต้	บ้านทุ่ง	บ้านบอมพัฒนา	บ้านมอนแสนศรี	บ้านเอียง	บ้านสามขา	บ้านต้นน้อย	บ้านอ้อ
๗	บ้านท่าแหใต้	บ้านหนองถ้อย	บ้านสบทะ	บ้านท่ากลาง-ท่าใต้		บ้านแม่ปุง	บ้านดอนไฟ	บ้านนายาบ	บ้านมาย	บ้านแม่ทาน
๘	บ้านแม่ทะหลวง	บ้านหนามปุย	บ้านดอกสะบั้ง	บ้านท่าเหนือ		บ้านป่าม่วง	บ้านใหม่พัฒนา	บ้านผาแมว	บ้านปางมะโอ	บ้านเด่น
๙	บ้านแม่ทะม่วงคำ	บ้านฮ่อม	บ้านนาคตพัฒนา	บ้านเหล่า		บ้านหนอง		บ้านสบไร่	บ้านวังเงิน	บ้านแม่ทาน
๑๐	บ้านท่าแหพัฒนา	บ้านเหมียง		บ้านกิ้วพัฒนา		บ้านต้อแก้วพัฒนา		บ้านหนองมุงพัฒนา		
๑๑		บ้านหลุกพะ						บ้านแม่ลูใหม่		
๑๒		บ้านหลุกใต้						บ้านทุ่งพัฒนา		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
แม่ทะ	๕๓,๖๙๘.๙๑	-	๑	๑๐	๓,๐๔๔
นาครี	๒๗,๖๘๒.๐๕	-	๑	๑๒	๓,๔๒๑
ป่าตัน	๑๓,๐๐๖.๗๓	-	๑	๙	๒,๒๖๘
บ้านกัว	๔๖,๓๒๓.๓๕	๑	-	๑๐	๑,๕๙๔
บ้านบอม	๓๘,๒๘๓.๐๒	๑	-	๖	๙๙๖
น้ำโจ้	๒๙,๗๙๙.๘๙	-	๑	๑๐	๓,๕๗๖
ดอนไฟ	๔๐,๘๘๑.๖๒	๑	-	๘	๑,๖๑๙
หัวเสือ	๑๑๑,๗๑๑.๓๖	๑	-	๑๒	๒,๗๒๔
วังเงิน	๔๔,๙๕๒.๙๒	๑	-	๙	๑,๔๑๐
สันดอนแก้ว	๘๓,๙๓๘.๔๖	-	๑	๙	๑,๖๓๓
รวม	๔๙๐,๒๗๘.๓๒	๕	๕	๙๕	๒๒,๒๘๕

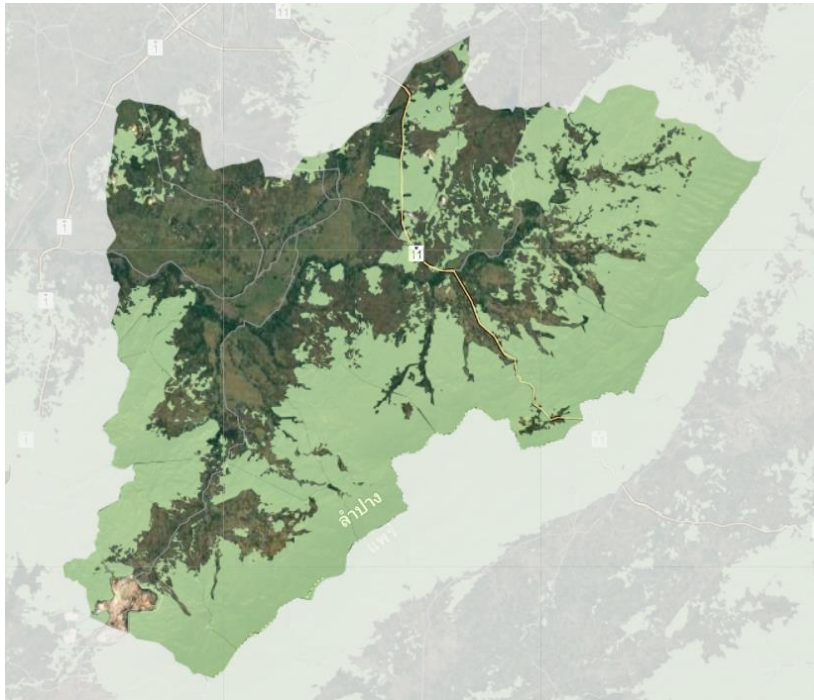
ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร อำเภอมะทะ, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอมะทะ มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบสูง มีภูเขาล้อมรอบ มีส่วนที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มเพียงเล็กน้อย คือบริเวณลุ่มแม่น้ำจาง มีแม่น้ำลำธารไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำจาง ห้วยแม่พวก ห้วยแม่ทะ โดยเฉพาะลำน้ำจางมีต้นกำเนิดในเทือกเขาอำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง ไหลผ่านพื้นที่ในเขตตำบลหัวเสือ ตำบลดอนไฟ ตำบลแม่ทะ ตำบลป่าตัน และตำบลน้ำโจ้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง (ภาพที่ ๒)

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๔)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

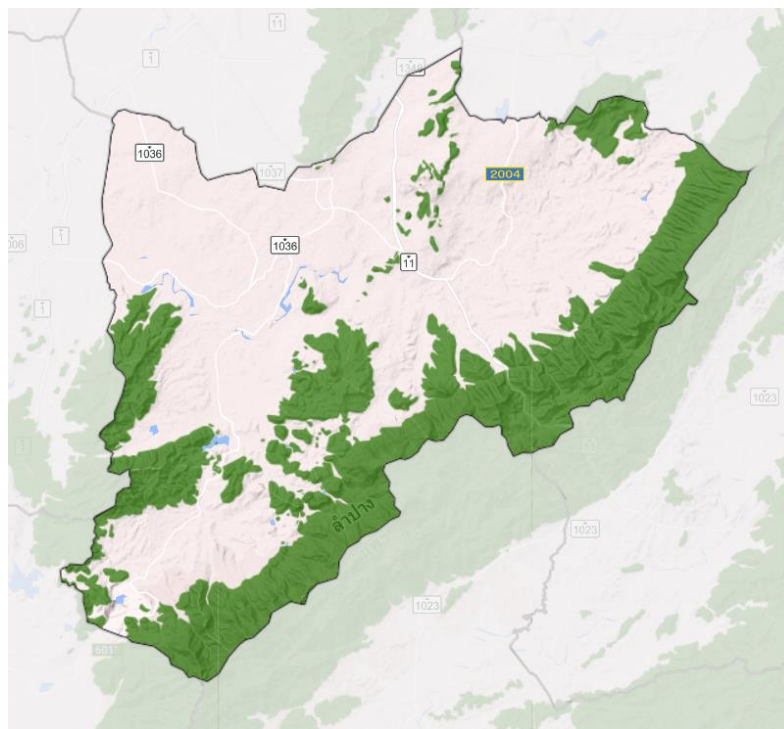
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
แม่ทะ	๕๓,๖๘๘.๙๑	๑๕,๘๒๗	๖๗.๖
นาครี	๒๗,๖๘๒.๐๕	๓,๙๘๒.๘๘	๗๑.๐
ป่าตัน	๑๓,๐๐๖.๗๓	๔,๒๒๕.๔๔	๖๕.๖
บ้านกิว	๔๖,๓๒๓.๓๕	๓๑,๔๕๘.๔	๓๒.๕
บ้านบอม	๓๘,๒๘๓.๐๒	๒๒,๕๖๔.๘	๒๒.๔
น้ำใจ	๒๙,๗๙๙.๘๙	๖,๖๘๙.๙๖	๖๖.๕
ดอนไฟ	๔๐,๘๘๑.๖๒	๒๗,๖๓๐.๔	๕๘.๙
หัวเสือ	๑๑๑,๗๑๑.๓๖	๗๔,๒๖๑.๔	๒๙.๕
วังเงิน	๔๔,๙๕๒.๙๒	๒๙,๔๙๒.๓	๖๗.๙
สันดอนแก้ว	๘๓,๙๓๘.๔๖	๕๙,๖๑๙.๘	๑๔.๔
รวม	๔๙๐,๒๗๘.๓๒	๒๗,๕๗๕.๒๓๘	๕.๖

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๔

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ และมีความลาดชัน และมีพื้นที่ราบลุ่มเป็นส่วนน้อย

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอแม่ทะ มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๑๖ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๕

ชุดดิน : ชุดดินหางดง (Hd) ชุดดินละงู (Lgu) และชุดดินพาน (Ph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกิริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนา

แหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ชุดดิน : ชุดดินหล่มสัก (La) ชุดดินแม่สาย (Ms) และชุดดินแม่ทะ (Mta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : หน้านดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไกล่กลบตอซัง ปลอยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อกอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ชุดดิน : ชุดดินหินกอง (HK) ชุดดินเกาะใหญ่ (Koy) ชุดดินลำปาง (Lp) ชุดดินพานทอง (Ptg) ชุดดินศรีเทพ (Sri) และชุดดินตากใบ (Ta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : หน้านดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปลอยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อกอให้มากขึ้น พัฒนา

แหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่ว หลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

ชุดดิน : ชุดดินชลบุรี (Cb) ชุดดินไชยา (Cya) ชุดดินโคกลำโรง (Ksr) และ ชุดดินเขาย้อย (Kyo)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำนํ้า มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ มีปริมาณธาตุโซเดียมสูงจนเป็นพิษต่อพืช เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย โครงสร้างของดินไม่ดี ค่อนข้างแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาใช้ปลูก ปล่อยให้มิน้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐ - ๓๕ วัน จำนวน ๕ - ๘ ตัน/ไร่ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนักและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปลูก ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยิปซัมคลุกเคล้ากับดินและใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นมายู่ที่ผิวดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๒๒

ชุดดิน : ชุดดินน้ำกระจาย (Ni) ชุดดินสันทราย (Sai) และชุดดินสีทน (St)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้านาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกทรงกว้าง ๖ - ๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๒๘

ชุดดิน : ชุดดินชัยบาดาล (Cd) ชุดดินดงลาน (Dl) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินน้ำเลน (NaI) และชุดดินวังชมภู (Wc)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่พบในพื้นที่ภูเขา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : เป็นดินที่เกิดอยู่บริเวณที่มีระดับความสูงมาก มีความลาดชันสูง มีแนวโน้มที่จะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

ชุดดิน : ชุดดินเลย (Lo) และชุดดินวังไผ่ (Wi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ แต่อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปีเพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมสึดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมสึดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำดุก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) และชุดดินตะพานหิน (Tph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปีเพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมสึดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมสึดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

ชุดดิน : ชุดดินดอนไร่ (Dr) ชุดดินด่านซ้าย (Ds) ชุดดินห้วยฉัตร (Hc) ชุดดินโคราช (Kt) ชุดดินมาบบอง (Mb) ชุดดิน สดึก (Suk) ชุดดินวาริน (Wn) และชุดดินยโสธร (Yt)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกปานกลางที่เกิดจากการสลายตัวหรือพัดพาตะกอนเนื้อหยาบมาทับถมบนชั้นหินผุในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในช่วงฤดูฝน ดินเปียกและเกินไปสำหรับพืชไร่บางชนิด และหน้าดินค่อนข้างเป็นทรายหนา

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๔๖

ชุดดิน : ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินกบินทร์บุรี (Kb) ชุดดินโป่งตอง (Po) และชุดดินสุรินทร์ (Su)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นก้อนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เป็นดินต้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังหนามาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินลี (Li) ชุดดินมวกเหล็ก (ML) ชุดดินนครสวรรค์ (Ns) ชุดดินโป่งน้ำร้อน (Pon) ชุดดินสบปราบ (So) และชุดดินท่าลี่ (TL)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวที่โผล่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินตื้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวโผล่มา ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยัน และเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน : ชุดดินแมร์ม (Mr) ชุดดินน้ำขุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pa) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงกึ่งหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นกึ่งกรวดหรือลูกรังหนาแน่น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ :

พื้นที่ดินตื้นมากหรือมีกึ่งกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บ

ผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๓. กลุ่มชุดดินที่ ๕๒

ชุดดิน : ชุดดินบึงชะงั้ง (Bng) และชุดดินตาคลี (Tk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูน ดินแห้งแข็ง ดินเปรี้ยวเหนียว ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และดินเป็นด่างจัด

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชขวางความลาดชัน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกสลับเป็นแถว ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. หรือถึงชั้นมาร์ล ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการพูนโคนด้วยหน้าดิน เมื่อพบว่ามีรากลอย ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๔. กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างหลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ๋ยสด มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถว ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๕. กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

ชุดดิน : ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเลว (AC-pd : Alluvial Complex, poorly drained)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

ปัญหา : -

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๖. กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : -

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศทั่วไปของอำเภอแม่ทะ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็น และแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้อำเภอแม่ทะมีอากาศเย็นและแห้งทั่วไป กับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้อำเภอแม่ทะมีฝนตกทั่วไป

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูกาลของอำเภอแม่ทะ พิจารณาตามลมฟ้าอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศ อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่อากาศหนาวที่สุดคือเดือนธันวาคม - มกราคม

โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←	→									
ฤดูฝน					←	→						
ฤดูหนาว	←	→								←	→	

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๘	๑,๒๕๙.๙	๓.๔๕	๑๒๐	กันยายน	๔๑.๑	๙.๓	๒๗.๙
๒๕๖๗	๑,๑๘๖.๖	๓.๒๕	๑๑๓	กันยายน	๔๔.๐	๑๒.๘	๒๙.๐
๒๕๖๖	๑,๒๔๒.๑	๓.๒๔	๑๐๓	กันยายน	๔๓.๔	๑๒.๔	๒๘.๘
๒๕๖๕	๑,๒๖๔.๔	๓.๔๖	๑๑๘	กันยายน	๔๑.๘	๑๒.๗	๒๘.๒
๒๕๖๔	๑,๑๑๒.๑	๓.๐๕	๑๒๐	กันยายน	๔๑.๓	๗.๐	๒๘.๑

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, พ.ศ.๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอแม่ทะ มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่ง ผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

สาย สป.๒๐๔๕ : เชื่อมต่อจากแยกทางหลวงหมายเลข ๑๑ เข้าสู่ บ้านสบเปาะ ตำบลแม่ทะ

สาย สป.๑๐๐๖ : เชื่อมต่อพื้นที่ บ้านอ้วน ตำบลนาคร้ว เข้ากับโครงข่ายถนนในตำบล ไกล่เคียง

ถนนเชื่อมตำบลชมพู (เมืองลำปาง) - ตำบลน้ำใจ (แม่ทะ) : เส้นทางเชื่อมจากบ้าน ฟ่อน (ตำบลชมพู) มายัง บ้านม่อนแสนศรี (ตำบลน้ำใจ) ซึ่งเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๖ ต่อไป

ถนนสาย สป.ถ.๑๗-๐๐๑ : เชื่อมระหว่างบ้านห้วยฝายและนาคตพัฒนา ในเขต เทศบาล ตำบลป่าตันนาคร้ว

สาย สป.๑๐๔๓ : (ทางหลวงท้องถิ่น/ชนบท) ในเขต ตำบลบ้านบอม เชื่อมโยงบ้านบอม หลวงและพื้นที่ใกล้เคียง

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถไฟ สถานีรถไฟตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่ทะ เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางรถไฟสายเหนือที่ เชื่อมต่อการเดินทางจากลำปางไปยังจังหวัดอื่น ๆ เช่น ลำพูนและเชียงใหม่

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี สายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถสองแถวให้บริการ บริเวณหน้า ที่ว่าการอำเภอแม่ทะ จากอำเภอแม่ทะไปยังตัวเมืองลำปาง ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๑ (สายอินทร์บุรี-เชียงใหม่) : เส้นทางสายประธาน ที่ตัดผ่านตำบลวังเงิน และ ตำบลดอนไฟ เชื่อมต่อการเดินทางไปยังอำเภอเมืองลำปางและจังหวัดแพร่

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๓๖ : เชื่อมต่อระหว่าง ตำบลนาคร้ว ไปยังพื้นที่ ไกล่เคียงและเข้าสู่ตัวเมืองลำปาง

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๓๗ : เส้นทางสายหลักที่เชื่อม ตำบลแม่ทะ เข้า กับตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

แหล่งน้ำธรรมชาติในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ส่วนใหญ่เป็นลุ่มน้ำสาขาของแม่น้ำวัง และแม่น้ำจาง ได้แก่ แม่น้ำจาง, ห้วยแม่ปุง, ห้วยร่องเคาะ, ห้วยฟาง, ห้วยแม่แพด และลำห้วยแม่มาย, ลำห้วยแม่ ตอน, ลำห้วยแม่ต๊ับ นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและท่องเที่ยว เช่น อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ยอนตอนบน, อ่างเก็บน้ำดอยวังเฮือ (ทะเลลำปาง), น้ำตกห้วยอ้อ, อ่างแม่วะ, อ่างแม่ก้อง และ ณ น้ำทิ้ง (บึงบัว)

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูละบาย น้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำ สูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำ เก็บกัก (ล้าน ลบ. ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำแม่วะ (พระราชดำริ)	บ้านบอม	๕.๙	๕.๙	๑๐,๐๐๐

ที่มา : ชลประทานลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๙

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณ น้ำ (ล้าน ลบ. ม.)	รวมพื้นที่ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)
		อ่าง เก็บ น้ำ	ท่อ ระบาย น้ำ	ฝาย	ระบบ ส่งน้ำ	สถานี สูบน้ำ	รวม		
๑	อ่างเก็บน้ำแม่ จางบ้านสบเป้าะ	✓						๑.๒	๒,๐๐๐
๒	อ่างเก็บน้ำบ้าน หนอง	✓						๐.๕๗๙	๑,๐๐๐
๓	อ่างเก็บน้ำบ้าน หัวเสือ	✓						๐.๒๓	๑,๐๐๐
๔	อ่างเก็บน้ำห้วย ไร่ (พระราชดำริ)	✓						๐.๐๕๙	๑,๐๐๐
๕	อ่างเก็บน้ำแม่ มาย	✓						๐.๓๑๔	๑,๒๐๐
๖	อ่างเก็บน้ำห้วย สามขา (พระราชดำริ)	✓						๐.๑๗๘	๙๐๐
๗	อ่างเก็บน้ำห้วย ส้ม (พระราชดำริ)	✓						๐.๓๕	๖๕๐
๘	อ่างเก็บน้ำถ้ำ พระสบาย	✓						๐.๔๕	๖๐๐
๙	อ่างเก็บน้ำห้วย แม่เอี้ยง	✓						๐.๒๑๗	๙๐๐

๑๐	อ่างเก็บน้ำห้วย ไฮ	✓						๐.๐๓๕	๕๐๐
๑๑	อ่างเก็บน้ำแม่ไทร	✓						๐.๔๖	๒,๐๐๐
๑๒	อ่างเก็บน้ำห้วย เคียน	✓						๐.๗๑๓	๓,๐๐๐
๑๓	อ่างเก็บน้ำแม่ มอน (พระราชดำริ)	✓						๐.๑๓๗	๑,๖๐๐
๑๔	อ่างเก็บน้ำแม่ฮีบ	✓						๑.๑๑	๓,๐๐๐
๑๕	อ่างเก็บน้ำห้วย เค็ม	✓						๐.๐๘๓	๑๕๐
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วย แม่กอก	✓						๐.๒๒๕	๓๐๐
๑๗	อ่างเก็บน้ำห้วย แม่ยอนตอนบน (พระราชดำริ)	✓						๐.๒๕๔	๑,๖๗๙

ที่มา : ชลประทานลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๙

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	บ้านกิว	๘๘	๘๘	๑	๑	๘๙	๘๙
๒	บ้านบอม	๘๕	๘๕	๕	๕	๙๐	๙๐
๓	สันดอนแก้ว	๑๖๕	๑๖๕	๑๓	๑๓	๑๗๘	๑๗๘
๔	แม่ทะ	๓๙	๓๙	๑	๑	๔๐	๔๐
๕	น้ำใจ	๔๕	๔๕	-	-	๔๕	๔๕
๖	หัวเสือ	๘๔	๘๔	๒	๒	๘๖	๘๖
๗	วังเงิน	๑๕	๑๕	-	-	๑๕	๑๕
๘	ดอนไฟ	๓๙	๓๙	-	-	๓๙	๓๙
๑๐	นาครี	๗	๗	-	-	๗	๗

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	แม่ทะ	๒	๑๕	๑๗
๒	นาครี	-	๑๘	๑๘
๓	ป่าตัน	-	๕	๕
๔	บ้านกิว	๑	๑๗	๑๘
๕	บ้านบอม	-	๔	๔
๖	น้ำใจ	-	๑๐	๑๐
๗	ดอนไฟ	-	๑๔	๑๔
๘	หัวเสือ	-	๖	๖
๙	วังเงิน	-	๗	๗
๑๐	สันดอนแก้ว	-	๗	๗

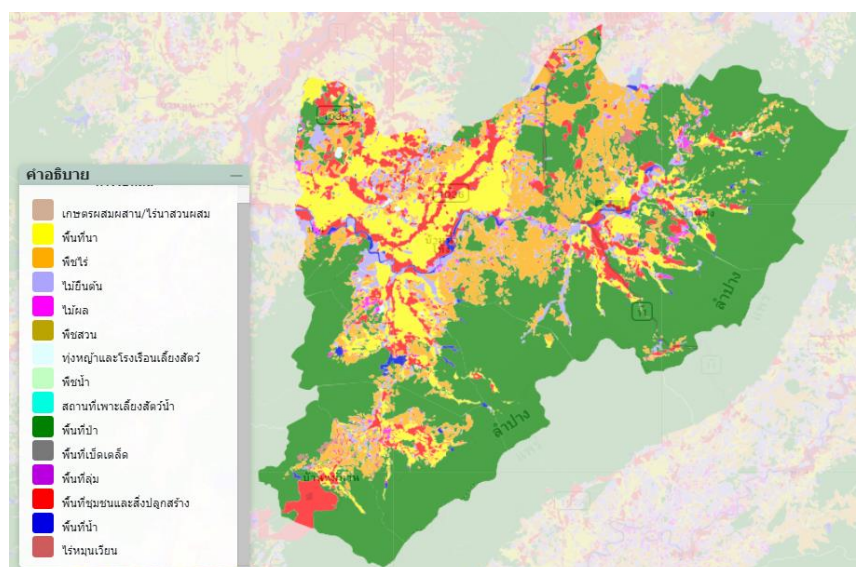
ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๗๕,๗๕๒.๓๘	๕๔.๕๙
พืชไร่	๗๗,๑๒๓.๘๑	๑๕.๒๗
ไม้ยืนต้น	๒๕,๗๓๕.๒๗	๕.๐๙
ไม้ผล	๖,๗๔๙.๕๔	๑.๓๔
พืชสวน	๕.๕๒	๐.๐๐
พื้นที่นา	๖๗,๔๖๒.๑๗	๑๓.๓๖
พืชน้ำ	๑๓.๘๑	๐.๐๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๔.๖๒	๐.๐๑
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๙๒๒.๔๗	๐.๑๘
พื้นที่ลุ่ม		
พื้นที่น้ำ	๙๒๒.๔๗	๐.๑๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๔,๓๓๒.๙๖	๘.๗๘
พื้นที่เปิดเตล็ด		

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอมะนัง

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอมะนัง

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอมะนัง ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๘๐,๑๓๒.๕๐ ไร่ (ร้อยละ ๑๖.๓๕ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๘.๗

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)				
		ข้าว (ไร่)	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ลำไย (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
มะนัง	๕๓,๖๙๘.๙๑	๕๙๐๐.๘๐	๕,๑๕๘.๖๗	๔๑๕.๑๑	๑๒๓.๖๘	๑๑,๕๙๘.๒๖
นาครี	๒๗,๖๘๒.๐๕	๕๑๒๖.๒๘	๔,๓๒๐.๐๙	๕๙๒.๔๒	๒๓.๕๙	๑๐,๐๖๒.๓๘
ป่าตัน	๑๓,๐๐๖.๗๓	๕,๓๘๗.๘๕	๑๕๘.๓๔	๑๖.๓๗	๑๐.๔๓	๕,๕๖๒.๙๙
บ้านกัว	๔๖,๓๒๓.๓๕	๓,๙๘๘.๓๓	๕๖.๖๘	๑๗.๓๗	๔.๑๑	๔,๕๖๖.๔๙
บ้านบอม	๓๘,๒๘๓.๐๒	๔,๒๘๒.๓๒	๑,๘๐๓.๖๐	๑๔๑.๕๕	๗.๐๐	๖,๒๔๔.๔๗
น้ำใจ	๒๙,๗๙๙.๘๙	๗,๓๐๖.๖๑	๙๓๐.๐๙	๓๑๓.๙๖	๕๕.๐๙	๘,๖๐๕.๗๕
ดอนไฟ	๔๐,๘๘๑.๖๒	๓,๑๒๑.๒๓	๔,๓๔๗.๐๙	๙๖.๕๕	๒๑๐.๕๘	๗,๗๗๕.๔๕
หัวเสือ	๑๑๑,๗๑๑.๓๖	๔,๕๙๕.๖๖	๗,๔๒๖.๔๕	๘๖๒.๔๖	๘๓๗.๓๕	๑๓,๗๒๑.๙๒
วังเงิน	๔๔,๙๕๒.๙๒	๑,๗๒๔.๔๓	๒,๖๒๔.๖๔	๑๓.๙๑	๕๐.๑๗	๔,๔๑๓.๑๕
สันดอนแก้ว	๘๓,๙๓๘.๔๖	๔,๕๒๖.๔๗	๒,๘๐๑.๔๙	๒๑๙.๖๘	๓๕.๐๐	๗,๕๘๒.๖๔
พื้นที่รวม	๔๙๐,๒๗๘.๓๒	๔๕,๙๕๙.๙๘	๓๐,๑๖๗.๑๔	๒,๖๘๙.๓๘	๑,๓๕๖.๐๐	๘๐,๑๓๒.๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมะนัง, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
หัวเสือ	๖๘๒	๑,๙๗๙	-	๑๓๕	๑๐๕	๒๓,๖๒๑	๑๑๕	-	-
ป่าตัน	๓๔๙	๑,๒๓๐	-	๗๓	๕๐๙	๖,๘๕๕	๗๐	-	-
นาครี	๕๗๒	๑,๒๐๓	-	๕๑	๑๖๐	๒๖,๖๕๗	๒๐๒	-	-
บ้านบอม	๕๗๐	๒,๐๖๘	-	๗๒	๘๓๑	๗,๓๗๓	-	-	-
บ้านกิว	๗๔๐	๓,๓๗๔	-	๙๑	๓,๕๔๙	๑๕,๖๓๘	๒๐	-	-
วังเงิน	๓๗๑	๘๕๔	-	๑๗๔	๘๐	๑๔,๒๓๒	๕๓๐	-	-
แม่ทะ	๓๐๐	๑,๑๙๗	-	๗๓	๖๐	๙,๔๑๑	-	-	-
สันดอนแก้ว	๖๒๖	๒,๑๗๖	-	๑๑	๔๔๒	๑๔,๐๘๘	๑๒๕	-	-
ดอนไฟ	๔๙๐	๑,๐๒๗	-	๕๖	๔๔๔	๑๓,๗๘๓	๓	-	-
น้ำโจ้	๑๐๐	๒,๖๙๗	-	๑๒	๕,๑๓๘	๒๒๖,๔๕๘	๑๐๐	-	-
รวมทั้งหมด	๕๔๐๐	๑๗,๘๐๕	-	๗๔๘	๑๑,๓๑๘	๓๕๘,๑๑๖	๑,๑๖๕	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
แม่ทะ	๓๕	-	-	-	๓๕	-	-
นาครี	๑๗	-	-	-	๑๗	-	-
ป่าตัน	๗๗	-	-	-	๗๗	-	-
บ้านกิว	๑๑๐	-	-	-	๑๑๐	-	-
บ้านบอม	๙๓	-	-	-	๙๓	-	-
น้ำโจ้	๑๖๒	-	-	-	๑๖๒	-	-
ดอนไฟ	๑๒๐	-	-	-	๑๒๐	-	-
หัวเสือ	๑๗๐	-	-	-	๑๗๐	-	-
วังเงิน	๑๐๕	-	-	-	๑๐๕	-	-
สันดอนแก้ว	๑๖๖	-	-	-	๑๖๖	-	-
รวมทั้งหมด	๑,๐๕๕	-	-	-	๑,๐๕๕	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

-ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือน ทั้งหมด	ครั้วเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ป่าตัน	๒,๒๘๒	๑,๐๙๘	๒,๗๘๒	๒,๙๒๓	๕,๗๐๕
๒	น้ำโจ้	๓,๕๙๓	๑,๖๔๕	๔,๕๐๕	๔,๗๔๐	๙,๒๔๕
๓	นาครี	๓,๔๓๘	๑,๓๘๔	๔,๒๙๘	๔,๕๔๔	๘,๘๔๑
๔	แม่ทะ	๓,๐๖๒	๑,๓๐๗	๓,๐๕๙	๓,๒๐๕	๖,๒๖๔
๕	สันดอนแก้ว	๑,๖๔๒	๘๐๙	๒,๒๘๓	๒,๑๘๒	๔,๔๖๕
๖	บ้านกิว	๑,๕๙๘	๙๐๙	๑,๙๕๗	๒,๐๖๗	๔,๐๒๔
๗	บ้านบอม	๑,๐๐๐	๖๙๖	๑,๒๒๘	๑,๒๓๒	๒,๔๖๐
๘	ดอนไฟ	๑,๖๓๐	๘๔๒	๑,๘๗๕	๑,๙๗๙	๓,๘๕๔
๙	หัวเสือ	๒,๗๔๘	๑,๓๓๕	๓,๐๑๐	๓,๐๕๕	๖,๐๖๕
๑๐	วังเงิน	๑,๔๒๑	๖๕๓	๑,๖๒๓	๑,๖๙๗	๓,๓๒๐
รวม		๒๒,๔๑๔	๙,๔๗๒	๒๖,๖๑๙	๒๗,๖๒๔	๕๔,๒๔๓

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร อำเภอมะทะ ,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๙๐๗	๓๙.๓๗
๕๖ – ๖๕ ปี	๓,๘๙๘	๓๙.๒๗
๔๖ – ๕๕ ปี	๑,๖๔๕	๑๖.๕๗
๓๖ – ๔๕ ปี	๓๘๓	๓.๘๖
๒๖ – ๓๕ ปี	๘๗	๐.๘๘
๑๘ – ๒๕ ปี	๕	๐.๐๕
รวม	๙,๙๒๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมะทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๘,๘๑๖	๘๘.๘๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๑๐๙	๑๑.๑๗
รวม	๙,๙๒๕	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๘,๐๘๖	๖๑.๖๘
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓,๐๐๗	๒๒.๙๔
เช่า	๒,๐๑๗	๑๕.๓๘
รวม	๙,๑๑๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นของตนเอง)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๗,๖๐๑	๑,๒๓๖	๑๖	๗๘๗	๘,๐๘๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคการเกษตร และการรับจ้างทางการเกษตร

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่มีภาวะหนี้สิน จากการกู้ยืมเงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยนำเงินมาใช้ในการเพาะปลูกพืช หลังจากได้เงินจากการจำหน่ายผลผลิตแล้วนำมาผ่อนชำระให้กับทางธนาคาร ฯ พร้อมดอกเบี้ย

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ของอำเภอแม่ทะ นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๙.๘๐ % และนับถือศาสนาอื่น ๆ ประมาณ ๐.๒๐ % ปัจจุบันมีวัด จำนวน ๖๘ แห่ง ที่พักสงฆ์จำนวน ๗ แห่ง และโบสถ์คริสต์ จำนวน ๓ แห่ง (บ้านแม่ปุง ม.๗ ต.น้ำโจ้, นิคมแม่ทะ ม.๙ ต.แม่ทะ และบ้านอ้วน ม.๓ ต.นาคร้ว)

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

๑) จ้อย/ซอ เป็นการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน คือ การนำเนื้อหาหรือประโยคมาใส่ทำนองให้คล้องจองกันอาจจะเป็นเรื่องราวการใช้ชีวิตประจำวัน หรือเป็นการสนทนากันก็ได้

๒) พิธีสืบทอดลำนํ้าจาง ลำนํ้าจางถือว่า เป็นลำนํ้าสำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตชาวอำเภอมะเเท ซึ่งเทศบาลตำบลนาคร้ว จัดให้มีงานประเพณีสืบทอดลำนํ้าจาง ประมาณเดือนเมษายนของทุกปี

๓) ประเพณีสงกรานต์พระเจ้าไม้แก่นจันทร์วัดป่าต้นหลวง ทุกวันที่ ๑๕ เมษายน ของทุกปี

๔) ประเพณีสงกรานต์พระธาตุดอยพระมาน บ้านป่าต้นเหนือ หมู่ที่ ๕ ตำบลป่าต้น ทุกวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗ ของทุกปี

๕) ประเพณีสงกรานต์พระธาตุดอยแก้ว ตำบลน้ำใจ

๖) ประเพณีสงกรานต์พระเจ้าทันใจ วัดดอนไฟ ตำบลดอนไฟ

๗) ประเพณีสงกรานต์พระธาตุ วัดท่าแหน ตำบลแม่ทะ

๘) ประเพณีบวงสรวงพ่อเจ้าดีปาละ (วีรชนผู้ช่วยพ่อเจ้าทิพย์ช้างกู้เมืองลำปาง)

วัดสามขา ตำบลหัวเสือ

๙) ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อวังเงิน ศาลเจ้าพ่อวังเงิน บ้านปางมะโอ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังเงิน ทุกวันที่ ๑๘ เมษายน ของทุกปี

๑๐) ประเพณีเลี้ยงผีต้นน้ำ บ้านดอนมูล ม.๓ ต.หัวเสือ

๑๑) ประเพณีพ่อนผี ตำบลน้ำใจ อำเภอมะเเท จังหวัดลำปาง

๑๒) ประเพณีวันผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุอำเภอมะเเท ทุกวันที่ ๑๓ เมษายน ของทุกปี

๑๓) ประเพณีแข่งเรือยาว ลำนํ้าจาง ตำบลน้ำใจและตำบลป่าต้น อำเภอมะเเท

๑๔) ประเพณีไหลบัว บ้านฮ่องห้า หมู่ที่ ๑ และบ้านแม่บุง หมู่ที่ ๗ ต.น้ำใจ

๑๕) ประเพณีตานก๋วยสลาก จัดขึ้นในทุกตำบลตามที่เจ้าคณะอำเภอกำหนดให้ แต่ละตำบล ตั้งแต่เดือนกันยายน - ตุลาคม ของทุกปี

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
แม่ทะ	๑	๑๐	๔	๑๔๕	๒	๔๘	๒๔	๒๗๑	๑	๗๓	-	-
นาคร้ว	๓	๔๔	๙	๓๓๕	๒	๒๒	๓๗	๔๑๘	๒	๑,๙๓๙	-	-
ป่าต้น	๒	๑๘	๔	๑๑๐	๒	๔๐	๒๒	๒๗๑	-	-	-	-
บ้านกิ้ว	๒	๑๗	๔	๑๐๐	๑	๒๑	๓๙	๓๙๙	๑	๔๙๘	๒	๒๕๔
บ้านบอม	๒	๒๐	๒	๕๔	๑	๒๖	๑๒	๑๙๒	-	-	-	-
น้ำใจ	๑	๘	๔	๙๐	๑	๒๖	๑๙	๑๙๒	๑	๖๖,๖๕๘	๑	๑๖๓
ดอนไฟ	๑	๑๔	๘	๑๖๙	-	-	๑๑	๒๖๗	๑	๕๕	๑	๔๙
หัวเสือ	๒	๓๑	๑๐	๒๖๔	๒	๔๒	๓๗	๖๗๒	-	-	๑	๓๑
วังเงิน	๒	๓๔	๕	๑๐๓	-	-	๑๑	๑๔๑	-	-	-	-

สันดอนแก้ว	๑	๑๕	๒	๔๐	๑	๒๒	๓๓	๔๕๗	-	-	-	-
รวม	๑๗	๒๑๑	๕๑	๑,๔๕๐	๑๑	๒๔๗	๒๔	๓,๒๘๐	๖	๖๙,๒๒๓	๕	๔๙๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒๗

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ.....,พ.ศ.

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดบ้านจว้าก	๕	แม่ทะ	๑๙
๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกลำไยอำเภอแม่ทะ	๓	แม่ทะ	๑๐
๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกลาบยั่งยืน	๙	แม่ทะ	๑๐
๔. วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านท่าแห	๑๐	แม่ทะ	๑๖
๕. วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดบ้านจว้าก	๕	แม่ทะ	๙
๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดบ้านท่าแห	๒	แม่ทะ	๘
๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมพลังผู้เลี้ยงโคขุนแม่ทะ	๑๐	แม่ทะ	๗
๘. วิสาหกิจชุมชนแม่ทะกรีนแอนด์คลีน	๑๐	แม่ทะ	๙
๙. วิสาหกิจชุมชนเชื้อเพลิงชีวมวลและพลังงานเพื่อชุมชนตำบลแม่ทะ	๑๐	แม่ทะ	๙
๑๐. วิสาหกิจชุมชนบ้านตลาดเกษตรพอเพียง	๖	แม่ทะ	๑๒
๑๑. วิสาหกิจชุมชนกาละแมกะทิสดและขนมไทย คุณนาย	๕	แม่ทะ	๗
๑๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วนกลุ่มที่๔	๓	นาครี	๗
๑๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวโพดบ้านอ้วนกลุ่ม๘	๓	นาครี	๗
๑๔. วิสาหกิจชุมชนทำไร่ข้าวโพดกลุ่มที่ ๑	๓	นาครี	๗

๑๕. วิสาหกิจชุมชนทำไร่ข้าวโพดกลุ่มที่๓	๓	นาครี	๗
๑๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน ๒	๓	นาครี	๗
๑๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน กลุ่มที่ ๕	๓	นาครี	๗
๑๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน กลุ่มที่ ๖	๓	นาครี	๗
๑๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวนาปีบ้านอ้วน ๔	๓	นาครี	๗
๒๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกสาบสมุนไพรบ้านหัวฝาย	๔	นาครี	๒๕
๒๑. วิสาหกิจชุมชนน้ำโห้งปลอดสารพิษ	๑	นาครี	๗
๒๒. วิสาหกิจชุมชนแม่ทะเกษตรอินทรีย์	๑	นาครี	๘
๒๓. วิสาหกิจชุมชนคนเข้มแข็ง	๑๒	นาครี	๙
๒๔. วิสาหกิจชุมชนน้ำโห้งพอเพียง	๑	นาครี	๑๔
๒๕. วิสาหกิจชุมชนกรีนดีมีสุข	๑๒	นาครี	๗
๒๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชผักสวนครัว ริมรั้วบ้านอ้วน	๓	นาครี	๑๖
๒๗. วิสาหกิจชุมชนหลุกฟาร์มสเตย์ ท่องเที่ยวโดยชุมชน	๑๑	นาครี	๙
๒๘. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปถั่วลิสงบ้านนาแก้ว	๑	ป่าตัน	๑๑
๒๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพื่อการผลิตบ้านปง	๒	ป่าตัน	๑๒
๓๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมพลังเข้มแข็ง	๙	ป่าตัน	๑๒
๓๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาคตแพะ	๔	ป่าตัน	๑๓
๓๒. วิสาหกิจชุมชนนาคตพัฒนาตัดเย็บ	๙	ป่าตัน	๒๒
๓๓. วิสาหกิจชุมชนนาคตพัฒนา	๙	ป่าตัน	๒๙
๓๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงกระบือบ้านนาคตแพะ	๔	ป่าตัน	๗
๓๕. วิสาหกิจชุมชนป่าเวียง	๒	ป่าตัน	๙
๓๖. วิสาหกิจชุมชนสิ่งประดิษฐ์จากเศษไม้สัก	๑	ป่าตัน	๑๐
๓๗. วิสาหกิจชุมชนเกษตรสร้างชีวิต	๓	ป่าตัน	๒๑
๓๘. วิสาหกิจชุมชนนาคต หมู่ ๓	๓	ป่าตัน	๗
๓๙. วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกข้าวชุมชนบ้านสบทะ	๗	ป่าตัน	๘
๔๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกสมุนไพรบ้านนาคตแพะ	๔	ป่าตัน	๑๑
๔๑. วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกปลาบ้านปงไทยนิยมยั่งยืน	๒	ป่าตัน	๑๒

๔๒. วิสาหกิจชุมชนແໜ່ນໝູ່ບ້ານປ່າຕັນ	໒	ປ່າຕັນ	໑໕
๔๓. วิสาหกิจชุมชนดอกสะบันงา	๘	ປ່າຕັນ	๙
๔๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าลายสายฝน	๑๐	บ้านกิ้ว	๑๐
๔๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตรบ้านแม่ฮีบ	๓	บ้านกิ้ว	๑๖
๔๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฮักน้ำจาง	๔	บ้านกิ้ว	๑๕
๔๗. วิสาหกิจชุมชนกองทุนฟื้นฟูเศรษฐกิจบ้านเหล่า หมู่ที่ ๙	๙	บ้านกิ้ว	๑๕
๔๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคเนื้อขุนทุ่งนาตอง	๕	บ้านกิ้ว	๙
๔๙. วิสาหกิจชุมชนชโลบลจักรี	๔	บ้านกิ้ว	๗
๕๐. วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชผักสวนครัวและสมุนไพรปลอดสารพิษบ้านกิ้วฮ้อย	๕	บ้านกิ้ว	๗
๕๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไผ่บ้านกิ้ว	๑	บ้านกิ้ว	๑๐
๕๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผักเชียงดาบ้านกิ้ว	๑	บ้านกิ้ว	๗
๕๓. วิสาหกิจชุมชนผ้าฝ้ายทอมือลายงาช้างม่อน	๑	บ้านกิ้ว	๗
๕๔. วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมแม่ทะ	๘	บ้านกิ้ว	๑๑
๕๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรอินทรีย์	๘	บ้านกิ้ว	๘
๕๖. วิสาหกิจชุมชนโคขุนต้นน้ำแม่ทะปิงวัง	๕	บ้านกิ้ว	๘
๕๗. วิสาหกิจชุมชนบ้านเฮา Barn House	๑๐	บ้านกิ้ว	๗
๕๘. วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านฟื้นฟูเศรษฐกิจบ้านเหล่า ม.๙	๙	บ้านกิ้ว	๑๑
๕๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงหมูขุน	๒	บ้านกิ้ว	๘
๖๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรอุตสาหกรรม	๔	บ้านกิ้ว	๑๐
๖๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีบ้านทุ่ง	๖	บ้านกิ้ว	๗
๖๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมเกษตรเพิ่มพูนบ้านทุ่ง ม.๖	๖	บ้านกิ้ว	๗
๖๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวแม่พันธุ์บ้านกิ้ว ม.๑	๑	บ้านกิ้ว	๗
๖๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านท่าเหนือ ม.๘	๘	บ้านกิ้ว	๙
๖๕. วิสาหกิจชุมชนHUG GREEN (SE)	๔	บ้านกิ้ว	๘
๖๖. วิสาหกิจชุมชนรักษากวหลวง	๒	บ้านกิ้ว	๑๓
๖๗. วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้าน บ้านโป่งแน่น	๔	บ้านบอม	๑๕
๖๘. วิสาหกิจชุมชนเย็บหมวกบ้านบอม	๖	บ้านบอม	๑๔

๖๙. วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกข้าวโพดบ้านบอมหัวทุ่ง	๓	บ้านบอม	๙
๗๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบอม	๖	บ้านบอม	๑๐
๗๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านโป่งแน่น	๔	บ้านบอม	๗
๗๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรม่อนธาตุ	๕	บ้านบอม	๖๑
๗๓. วิสาหกิจชุมชนเย็บหมวกบ้านบอมหลวง	๑	บ้านบอม	๑๕
๗๔. วิสาหกิจชุมชนPGS แม่ทะ	๔	บ้านบอม	๑๐
๗๕. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านฮ่องห้า	๑	น้ำโจ้	๗
๗๖. วิสาหกิจชุมชนสวนผึ้ง	๒	น้ำโจ้	๙
๗๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวชุมชนตำบลน้ำโจ้	๖	น้ำโจ้	๑๕
๗๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมและเพาะปลูกสมุนไพรอแกนิกส์	๗	น้ำโจ้	๗
๗๙. วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรปลอดสารพิษ	๗	น้ำโจ้	๗
๘๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำน้ำพริกสมุนไพรบ้านปาม่วง	๘	น้ำโจ้	๑๙
๘๑. วิสาหกิจชุมชนการผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านป่าจ้ำ	๒	น้ำโจ้	๘
๘๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยบ้านหนองพัฒนา หมู่ ๙	๙	น้ำโจ้	๘
๘๓. วิสาหกิจชุมชนสวนไผ่นานากับจ่าน แม่ทะลำปาง	๓	น้ำโจ้	๘
๘๔. วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรสุขภาพบ้านฮ่องห้า	๑	น้ำโจ้	๑๘
๘๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มดอกไม้สร้างสรรค์บ้านฮ่องห้า	๑	น้ำโจ้	๗
๘๖. วิสาหกิจชุมชนเขียนเห็ดบ้านม่อนแสนศรี	๖	น้ำโจ้	๑๐
๘๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไก่กระดูกดำ ตำบลน้ำโจ้	๑	น้ำโจ้	๗
๘๘. วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่และงานไม้บ้านหนอง	๕	น้ำโจ้	๘
๘๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มศิลปประดิษฐ์ของที่ระลึกและของใช้บ้านเอี้ยก	๖	ดอนไฟ	๑๒
๙๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไร่นาสวนผสมบ้านนาขวาง	๒	ดอนไฟ	๑๑
๙๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินบ้านใหม่ หมู่ ๑	๑	ดอนไฟ	๑๖
๙๒. วิสาหกิจชุมชนศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนตำบลดอนไฟ	๕	ดอนไฟ	๑๒
๙๓. วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อนาง	๔	ดอนไฟ	๔๑
๙๔. วิสาหกิจชุมชนดอยหลวงดอนไฟ	๗	ดอนไฟ	๗
๙๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขยายเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านดอนไฟ	๗	ดอนไฟ	๑๘

๙๖. วิสาหกิจชุมชนรักษัสมุนไพรดอนไฟ	๒	ดอนไฟ	๗
๙๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มลำไยลุ่มน้ำจาง	๔	ดอนไฟ	๓๐
๙๘. วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต.ดอนไฟ	๘	ดอนไฟ	๑๑
๙๙. กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากกระดาษสา บ้านดอนไฟ	๗	ดอนไฟ	๗
๑๐๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวบ้านสบไร่	๙	หัวเสือ	๑๘
๑๐๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ลู่	๑๑	หัวเสือ	๑๐
๑๐๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษบ้านห้วยมะเกลือ	๔	หัวเสือ	๑๐
๑๐๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแกะสลักม้าบ้านทุ่ง หมู่ที่ ๕	๕	หัวเสือ	๑๕
๑๐๔. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยมะเกลือ	๔	หัวเสือ	๑๑
๑๐๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมไทยบ้านหัวเสือ	๒	หัวเสือ	๑๐
๑๐๖. วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวและปุยอินทรีบ้านสามขา	๖	หัวเสือ	๑๑
๑๐๗. วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมล้านนาบ้านสามขา	๖	หัวเสือ	๒๗
๑๐๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปกล้วยและผลิตภัณฑ์การเกษตร	๒	หัวเสือ	๑๙
๑๐๙. วิสาหกิจชุมชนไร้เขตตะวันตกพอเพียง	๑๐	หัวเสือ	๘
๑๑๐. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรโรงเรียนบ้านสามขา	๖	หัวเสือ	๘
๑๑๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรมันหัวเสือ	๒	หัวเสือ	๘
๑๑๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวเสือ	๒	หัวเสือ	๗
๑๑๓. วิสาหกิจชุมชนห้วยเต็นแม่ลู่ปาร์ค	๑๑	หัวเสือ	๑๐
๑๑๔. วิสาหกิจชุมชนแม่จางลานสแลม	๘	หัวเสือ	๑๐
๑๑๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเห็ดหอมบ้านปางมะโอ	๘	วังเงิน	๒๓
๑๑๖. วิสาหกิจชุมชนสวนเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงแก่งแม่จาง	๙	วังเงิน	๑๐
๑๑๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเป๋าด้าบ้านทุ่งตอน	๒	วังเงิน	๑๘
๑๑๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักอินทรีย์บ้านแพะใหม่ หมู่ ๕	๕	วังเงิน	๗
๑๑๙. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารบ้านทุ่งตอน	๒	วังเงิน	๗
๑๒๐. วิสาหกิจชุมชนเกษตรบ้านวังเงิน	๙	วังเงิน	๘
๑๒๑. วิสาหกิจชุมชนขุนแม่มาย บ้านแพะใหม่	๕	วังเงิน	๑๖
๑๒๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดแปลงใหญ่ ตำบลวังเงิน	๙	วังเงิน	๗

๑๒๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปและถนอมอาหาร	๔	วังเงิน	๑๖
๑๒๔. วิสาหกิจชุมชนเพาะและแปรรูปเห็ดบ้านสวนแม่ทะ	๓	สันดอนแก้ว	๗
๑๒๕. วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนบ้านเด่น	๘	สันดอนแก้ว	๑๒
๑๒๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้า	๘	สันดอนแก้ว	๑๔
๑๒๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านแม่วะกลุ่มที่ ๒	๓	สันดอนแก้ว	๗
๑๒๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านสันป่าเปา	๕	สันดอนแก้ว	๑๓
๑๒๙. วิสาหกิจชุมชนศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลสันดอนแก้ว	๑	สันดอนแก้ว	๑๐
๑๓๐. วิสาหกิจชุมชนแม่ทานพอเพียง	๗	สันดอนแก้ว	๑๓๓
๑๓๑. วิสาหกิจชุมชนไม้ผลสมุนไพรสันช่วงเปา	๑	สันดอนแก้ว	๘
๑๓๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรอุตสาหกรรมบ้านแม่ทาน ม.๗	๗	สันดอนแก้ว	๑๙
๑๓๓. วิสาหกิจชุมชนวนเกษตรแม่กะหลุโมเดล	๓	สันดอนแก้ว	๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร			
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาบง	๔	ดอนไฟ	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านใหม่	๑	ดอนไฟ	๒๘
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาขวาง	๒	ดอนไฟ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเอี้ยก	๖	ดอนไฟ	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านใหม่พัฒนา	๘	ดอนไฟ	๑๔
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุ่งกวางทอง	๓	ดอนไฟ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดอนไฟสามัคคี	๗	ดอนไฟ	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาพาน	๕	ดอนไฟ	๓๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำไทรง	๑	นาครี	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลายทุ่ง	๕	นาครี	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านอ้วน	๓	นาครี	๔๐

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวฝาย	๔	นาครี	๖๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลวง	๒	นาครี	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนามปู้ย่า	๘	นาครี	๓๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านฮ่อม	๙	นาครี	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเหมี้ยง	๑๐	นาครี	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลุก	๖	นาครี	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านฮ่องห้า	๑	น้ำใจ	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าจ้ำ	๒	น้ำใจ	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านต้อ	๓	น้ำใจ	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ปุง	๗	น้ำใจ	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านกิวหลวง	๑	บ้านกิว	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาตัม	๒	บ้านกิว	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาแก้วกิว	๔	บ้านกิว	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านกิวฮ่อง	๕	บ้านกิว	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบอมหลวง	๑	บ้านบอม	๑๔
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรลันทม	๒	บ้านบอม	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปง	๒	ป่าตัน	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาคตแพะ	๔	ป่าตัน	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอกสะบันงา	๘	ป่าตัน	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบทะ	๗	ป่าตัน	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ทะหลวง	๑	แม่ทะ	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าแหน	๒	แม่ทะ	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบเปาะ	๓	แม่ทะ	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำโทกหัวดง	๔	แม่ทะ	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปางมะโอ	๘	วังเงิน	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปงป่าเป้า	๑	วังเงิน	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งตอน	๒	วังเงิน	๒๘

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ้านมาย	๗	วังเงิน	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ้านนาตง	๔	วังเงิน	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเอื้องดอยสามัคคี	๑	สันดอนแก้ว	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่สามัคคี	๓	สันดอนแก้ว	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหัวเสือพัฒนา	๒	หัวเสือ	๑๔
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านก้อม	๑	หัวเสือ	๔๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอนมูล	๓	หัวเสือ	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยมะเกลือ	๔	หัวเสือ	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสามขา	๖	หัวเสือ	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนายาบ	๗	หัวเสือ	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบไร่	๙	หัวเสือ	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองมุง	๑๐	หัวเสือ	๓๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ลู่	๑๑	หัวเสือ	๓๐
๒. กลุ่มยุวเกษตรกร			
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนนาครีประชาสามัคคี	๓	นาครี	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนทองทิพย์วิทยา	๓	น้ำโจ้	
กลุ่มยุวเกษตรกรแม่ทะพัฒนศึกษา	๑	บ้านบอม	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนป่าตันวิทยา	๖	ป่าตัน	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านนาคต	๙	ป่าตัน	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนบ้านท่าแห	๑๐	แม่ทะ	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านอ้อวิทยา	๒	สันดอนแก้ว	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านนาบง	๔	ดอนไฟ	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านแม่ทะ	๑	แม่ทะ	
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ			
ถั่วลิสงบ้านนาบง	๔	ดอนไฟ	๑๔
ปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน	๓	นาครี	๑๘
โคเนื้อบ้านอ้วน	๓	นาครี	๑๑

ปลูกพืชไร่นาบ้านหลุก	๖	นาคร้ว	๑๕
เลี้ยงสุกรบ้านหนอง	๔	น้ำโจ้	๘
ปลูกถั่วเหลืองนาแก้ว	๔	บ้านกิ้ว	๙
เกษตรทำนาบ้านกิ้ว	๑	บ้านกิ้ว	๘
โคเนื้อแม่ทะ	๔	บ้านบอม	๑๐
ปลูกถั่วลิสง	๑	บ้านบอม	๑๐
ผลิตแตงโม	๖	ป่าตัน	๘
เลี้ยงปลาตากบ้านปง	๒	ป่าตัน	๑๐
เลี้ยงวัวบ้านจัววก	๕	แม่ทะ	๑๐
เพาะเห็ดหอมบ้านมาย	๗	วังเงิน	๒๐
กลุ่มเพาะเห็ดหอม	๘	วังเงิน	๑๔
ปุ๋ยอินทรีย์บ้านเด่น	๘	สันดอนแก้ว	๑๕
ปุ๋ยอินทรีย์หัวเสือ	๑๑	หัวเสือ	๑๐
เลี้ยงสุกรบ้านห้วยมะเกลือ	๔	หัวเสือ	๒๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. สหกรณ์การเกษตรแม่ทะ จำกัด	๓	นาคร้ว	๑,๘๑๕
๒. สหกรณ์โคเนื้อแม่ทะ จำกัด	๓	นาคร้ว	๑๒๔
๓. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. ลำปาง จำกัด	๖	น้ำโจ้	๖๖,๖๕๘
๔. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำฝายน้ำล้นห้วยแม่สะเปาตอนไฟ จำกัด	๗	ดอนไฟ	๕๕
๕. สหกรณ์เครดิตยูเนียนก้าวน้ำสันติธรรม จำกัด	๔	บ้านกิ้ว	๔๙๘
๖. สหกรณ์เครดิตยูเนียนม่วงคำ จำกัด	๑	แม่ทะ	๗๓

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
แม่ทะ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
นาครี	-	๒	-	-	๑	-	๑	-	-
ป่าตัน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
บ้านกิ้ว	-	๓	-	-	๑	-	-	-	-
บ้านบอม	-	๒	-	-	๑	-	-	-	๑
น้ำใจ	-	๒	๑	-	๑	-	-	-	๑
ดอนไฟ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
หัวเสือ	๑	๓	-	-	๑	-	-	-	-
วังเงิน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
สันดอนแก้ว	-	๒	-	๑	๑	-	-	-	๑
รวม	๑	๑๘	๑	๑	๑๐	๐	๑	๐	๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
แม่ทะ	๐	๑	๑	๕	๑๐	๑๐	-	๐	๐
นาครี	๑	๐	๐	๘	๑๔	๑๒	-	๐	๐
ป่าตัน	๐	๒	๑	๖	๙	๙	-	๐	๐
บ้านกิ้ว	๐	๐	๒	๓	๑๐	๑๐	-	๐	๒
บ้านบอม	๐	๐	๑	๕	๗	๖	-	๐	๐
น้ำใจ	๐	๐	๒	๒	๑๐	๑๐	-	๐	๐
ดอนไฟ	๐	๑	๐	๕	๘	๙	-	๐	๐
หัวเสือ	๒	๑	๐	๑๑	๑๒	๑๒	-	๑	๐
วังเงิน	๐	๐	๐	๘	๙	๙	-	๐	๐

สันดอนแก้ว	๐	๐	๒	๖	๑๐	๙	-	๐	๐
รวม	๓	๕	๙	๕๙	๙๙	๙๕	๐	๑	๒

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอแม่ทะ มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน จำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
แม่ทะ	๑	ด้านดินและปุ๋ย
นาคร้าว	๑	การปลูกผักในพื้นที่จำกัด และการผลิตพืชอินทรีย์ การปลูกพืชแบบไฮโดรโปนิคส์
ป่าตัน	๑	ปลูกพืชผสมผสาน ปลูกพืชปลอดภัย
บ้านกิ้ว	๑	ปลูกข้าวและทำปุ๋ยอินทรีย์
บ้านบอม	๑	การแปรรูปไม้ไผ่, เกษตรอัจฉริยะ
น้ำโจ้	๑	การแปรรูปสมุนไพร
ดอนไฟ	๑	การผลิตข้าวอินทรีย์หอมล้านนา, การแปรรูปข้าว,
หัวเสือ	๒	การแปรรูปสมุนไพร, การผลิตถ่านไบโอชาร์ ด้านดินและปุ๋ย, การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อย่างครบ
วังเงิน	๑	วงจร การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพืชผสมผสาน
สันดอนแก้ว	๑	
รวม	๑๑	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอแม่ทะ	ข้าวอินทรีย์	๔	หัวเสือ
๒	ศูนย์เครือข่าย ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน ตำบลสันดอนแก้ว	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑	สันดอนแก้ว
๓	ศูนย์เครือข่าย วิทยาลัยชุมชนอัญน้ำจาง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๔	บ้านกิว
๔	ศูนย์เครือข่าย กลุ่มน้ำพริกลาบสมุนไพร บ้านหัวฝาย	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๔	นาคร้ว
๕	ศูนย์เครือข่าย วิทยาลัยชุมชนบ้านอ้วนพาร์ม	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	นาคร้ว
๖	ศูนย์เครือข่าย วิทยาลัยชุมชนกลุ่มวังเหือ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	แม่ทะ
๗	ศูนย์เครือข่าย ด้านเกษตรผสมผสานบ้านท่า กลาง-ท่าใต้ (ด้านการประมง)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๗	บ้านกิว
๘	ศูนย์เครือข่าย บ้านน้ำโจ้ (ศจช.หลัก)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๕	น้ำโจ้
๙	ศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสานตำบลดอนไฟ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๗	ดอนไฟ
๑๐	ศูนย์เครือข่าย การเพาะเห็ดหอม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	วังเงิน
๑๑	ศูนย์เครือข่าย วิทยาลัยชุมชนแปรรูปผลิตผล เกษตรบ้านฮ้องห้า	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๑	น้ำโจ้
๑๒	ศูนย์เครือข่าย เกษตรผสมผสาน ตำบลป่าตัน (ศจช.ขยาย)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	ป่าตัน
๑๓	ศูนย์เครือข่าย วิทยาลัยชุมชนผลิตข้าวและปุ๋ย อินทรีย์บ้านสามขา	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๖	หัวเสือ

๑๔	ศูนย์เครือข่าย ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหัวเสือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๒	หัวเสือ
๑๕	ศูนย์เครือข่าย เกษตรผสมผสานตำบลบ้านกิว ม.๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	บ้านกิว
๑๖	ศูนย์เครือข่ายเกษตรผสมผสานบ้านแม่ะ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	สันดอนแก้ว
๑๗	ศูนย์เครือข่าย เกษตรผสมผสานบ้านบอม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	บ้านบอม
๑๘	ศูนย์เครือข่าย เกษตรผสมผสานบ้านก้อม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	หัวเสือ
๑๙	ศูนย์เครือข่าย โคกหนองนาโมเดลสวนไผ่หนานกับจำน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	น้ำใจ
๒๐	ศูนย์เครือข่าย ไร่นาตะวันออกเกษตรพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๑๐	หัวเสือ
๒๑	ศูนย์เครือข่าย สวนลำไยสุมาลี	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๑	หัวเสือ

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๘ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	หัวเสือ	แปลงใหญ่ข้าวตำบลหัวเสือ	ข้าว	๒๐๐	๑,๐๑๔.๕
๒	นาครี	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลนาครี	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๕	๑,๒๗๘
๓	น้ำใจ	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลน้ำใจ	มันสำปะหลัง	๕๑	๓๘๖.๗๕
๔	ป่าตัน	แปลงใหญ่ข้าวตำบลป่าตัน	ข้าว	๕๑	๓๓๙
๕	หัวเสือ	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลหัวเสือ	มันสำปะหลัง	๓๔	๓๓๓.๕
๖	หัวเสือ	แปลงใหญ่ลำไยตำบลหัวเสือ	ลำไย	๕๓	๓๒๔.๕

๗	ดอนไฟ	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลดอนไฟ โดย สปก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๐๗	๑,๕๐๐
๘	วังเงิน	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลวังเงิน โดย สปก.	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗๐	๗๐๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[✓] น้ำฝน []ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

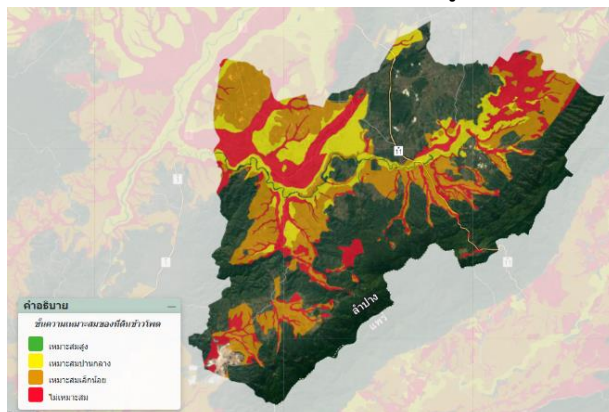
๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสม น้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
รวมอำเภอแม่ทะ		๔๙,๐๗๖.๙๐	๙๘,๖๓๑.๕๕	๗๕,๑๐๑.๑๘	๒๒๒,๘๐๙.๖๓
ดอนไผ่		๑,๐๘๙.๓๕	๖,๒๘๙.๑๙	๔,๒๒๓.๔๖	๑๑,๖๑๒
นาครี		๖,๖๑๒.๕๖	๓,๘๔๑.๖๖	๖,๐๐๒.๘๐	๑๖,๔๕๗.๐๒
น้ำโจ้		๘,๖๗๗.๑๔	๒๑,๔๖๑.๒	๑๒,๒๕๙.๒๐	๓๐,๑๓๘.๓๔
บ้านกิว		๒,๗๙๕.๓๒	๙,๐๙๒.๑๒	๖,๐๔๓.๐๐	๑๗,๙๓๐.๔๔
บ้านบอม		๑,๖๐๓.๑๔	๙,๔๘๘.๑๒	๕,๒๘๙.๕๙	๑๖,๓๘๐.๘๕
ป่าตัน		๒,๘๙๗.๘๕	๑,๗๐๙.๗๘	๔,๓๙๗.๐๒	๙,๐๐๔.๖๕
แม่ทะ		๑๒,๔๙๙.๘๐	๗,๕๙๐.๕๕	๕,๔๗๐.๙๖	๒๕,๕๖๑.๓๑
วังเงิน		๑,๒๔๘.๒๔	๙,๑๔๗.๕๓	๒,๙๐๔.๓๗	๑๓,๓๐๐.๑๔
สันดอนแก้ว			๑๓,๖๗๙	๗,๕๖๘.๘๘	๒๑,๒๔๗.๘๘
หัวเสือ		๑๑,๖๕๓.๕๐	๑๖,๓๓๒.๔๐	๒๐,๙๔๑.๙๐	๔๘,๙๒๗.๘๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยง

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

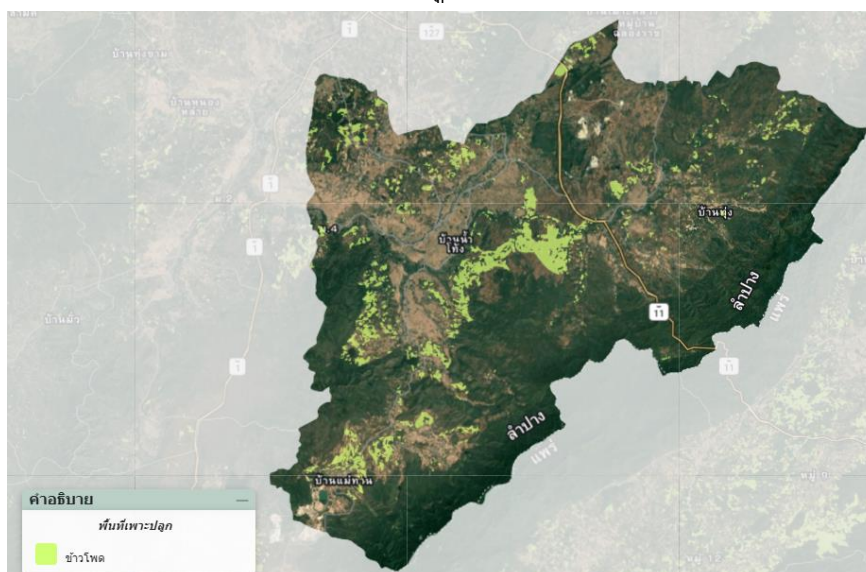
๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตำบลแม่ทะ	๔๔๘	๕๑๕๘.๖๗	๕๑๕๘.๖๗	๔,๓๘๔.๘๗	๐.๘๕
ตำบลนาครี	๔๓๗	๔๓๒๐.๐๙	๔๓๒๐.๐๙	๓,๖๗๒.๐๘	๐.๘๕
ตำบลป่าตัน	๒๗	๑๕๘.๓๔	๑๕๘.๓๔	๑๓๔.๕๙	๐.๘๕
ตำบลบ้านกิว	๗๓	๕๘๖.๖๘	๕๘๖.๖๘	๔๙๘.๖๘	๐.๘๕
ตำบลบ้านบอม	๑๖๙	๑๘๑๓.๖๐	๑๘๑๓.๖๐	๑๕๔๑.๕๖	๐.๘๕
ตำบลน้ำโจ้	๑๗๑	๙๓๐.๐๙	๙๓๐.๐๙	๗๙๐.๕๘	๐.๘๕
ตำบลดอนไฟ	๒๕๐	๔๓๔๔.๒๗	๔๓๔๔.๒๗	๓,๖๙๒.๖๓	๐.๘๕
ตำบลหัวเสือ	๔๖๕	๗,๔๒๗.๒๐	๗,๔๒๗.๒๐	๖,๓๑๓.๑๒	๐.๘๕
ตำบลวังเงิน	๒๒๑	๒,๖๒๔.๖๔	๒,๖๒๔.๖๔	๒,๒๓๐.๙๔	๐.๘๕
ตำบลสันดอนแก้ว	๑๙๐	๒,๘๐๑.๔๙	๒,๘๐๑.๔๙	๒,๓๘๑.๒๗	๐.๘๕
รวม	๒๔๕๑	๓๐,๑๖๕.๐๗	๓๐,๑๖๕.๐๗	๒๕,๖๔๐.๓๑	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

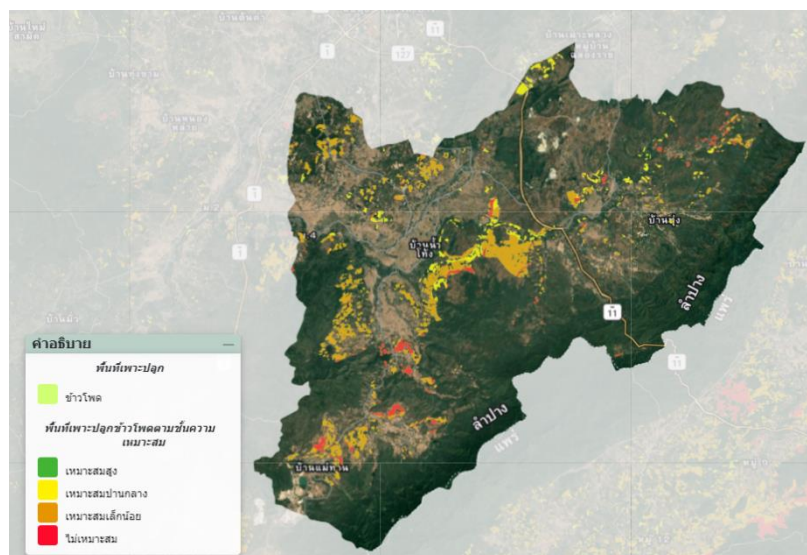
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๒๘,๐๘๕.๖๕ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
รวมอำเภอแม่ทะ		๔,๔๖๘.๗๑	๑๙,๐๖๕.๐๓	๔,๕๕๒.๘๘	๒๘,๐๘๕.๖๕
ตำบลดอนไผ่		๔๔.๘๑	๒๕๘.๑๗	๘๕.๗๕	๓๘๘.๗๓
ตำบลนาครี		๑,๒๓๑.๑๗	๑,๘๗๐.๐๘	๓๘๓.๔๗	๓,๔๘๔.๗๒
ตำบลน้ำใจ		๒๕๓.๗๗	๒,๑๗๒.๐๔	๑๖๗.๔๐	๒,๕๙๓.๒๒
ตำบลบ้านกู่		๑๙.๑๒	๒,๒๕๘.๕๑	๗๕.๒๖	๒,๓๕๒.๘๙
ตำบลบ้านบอม		๖.๐๕	๒,๒๓๑.๒๓	๑,๐๐๕.๒๗	๓,๒๔๒.๕๕
ตำบลป่าตัน		๕.๐๖	๒๘๗.๓๖	๑.๕๒	๒๙๓.๙๔
ตำบลแม่ทะ		๑,๔๘๕.๗๓	๒,๔๔๙.๐๗	๓๙๐.๖๙	๔,๓๒๕.๔๙
ตำบลวังเงิน		๓๓๖.๔๙	๓,๔๓๐.๐๑	๒๘๓.๓๑	๔,๐๔๙.๘๑
ตำบลสันดอนแก้ว			๒,๙๐๘.๔๖	๑,๓๑๓.๗๙	๔,๒๒๒.๒๕
หัวเสือ		๑,๐๘๖.๕๑	๑,๒๐๐.๑๐	๘๓๖.๔๒	๓,๑๒๓.๐๓

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี

- เกษตรกรอำเภอแม่ทะนิยมใช้พันธุ์ลูกผสม (Hybrid) เนื่องจากให้ผลผลิตสูง ทนแล้ง และต้านทานโรคได้ดี

- เลือกซื้อพันธุ์ที่เหมาะสมกับฤดูปลูก (ต้นฝน)

- เลือกพันธุ์ที่อายุเก็บเกี่ยว ๙๕ - ๑๒๐ วัน ตามความเหมาะสมของพื้นที่

- เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ให้ซื้อจากหน่วยงาน หรือบริษัทเมล็ดพันธุ์ที่มีมาตรฐานเชื่อถือได้ โดยได้ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ทุ่งบรรจุมเมล็ดพันธุ์ต้องระบุหน่วยงานหรือบริษัท สถานที่ผลิต วัน เดือน ปีที่ผลิตไว้อย่างชัดเจน และมีความงอกไม่ต่ำกว่า ๘๕%

๒) การเตรียมดิน

- ไถด้วยพาสสาม จำนวน ๑ ครั้ง ลึก ๒๐ - ๓๐ เซนติเมตร ตากดิน ๗ - ๑๐ วัน เพื่อฆ่าเชื้อในดิน และกำจัดวัชพืช

- พรวนดินด้วยพาสเจ็ด ๑ ครั้ง ปรับระดับดินให้สม่ำเสมอคราดเก็บเศษวัชพืชออกจากแปลง

๓) การปลูก

- ปลูกด้วยเครื่องปลูกโดยใช้รถแทรกเตอร์ลากจูงเครื่องปลูก พร้อมใส่ปุ๋ยติดท้ายปรับให้มีระยะระหว่างแถว ๗๕ เซนติเมตร ระยะระหว่างหลุม ๒๐ เซนติเมตร หยอตหลุมละ ๑ เมล็ด ใช้เมล็ดพันธุ์ ๒.๕ - ๓ กิโลกรัม / ไร่

- ปลูกต้นฤดูฝน (พ.ค. - มิ.ย.) หรือปลูกหลังนาในพื้นที่ชลประทาน

๔) ระบบการให้น้ำ

- อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก

- ระยะสำคัญที่ต้องการน้ำมาก คือ ระยะติดดอก และระยะติดเมล็ด

- ควรรักษาความชื้นอย่างสม่ำเสมอ ให้น้ำช่วง

๕) การดูแลรักษา

- กำจัดวัชพืชช่วง ๑๕ - ๓๐ วัน หลังปลูก

- สำรวจการเข้าทำลายของโรคแมลงศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ

- ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช โดยเกษตรกรเริ่มใช้โดรนในการฉีดพ่น

สารเคมี เพื่อลดแรงงานคน

๖) การใส่ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ รองพื้น อัตรา ๒๕ - ๓๐ กิโลกรัม / ไร่

- หลังจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อายุประมาณ ๑ เดือน ใส่ปุ๋ย ๔๖ - ๐ - ๐ อัตรา ๒๕ - ๓๐ กิโลกรัม / ไร่

- เริ่มมีการนำเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน มาใช้ในแปลงปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต โดยผสมปุ๋ยสูตร ๑๖-๘-๘ ตามผลค่าวิเคราะห์ดินและ ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ หลังจากปลูก ๑ เดือน

๗) การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวเมื่อข้าวโพดอายุ ๙๕ - ๑๒๐ วัน

- สังเกตเปลือกแห้ง เมล็ดแห้ง ความชื้นประมาณ ๒๕ - ๓๐%

- ใช้แรงงานคนหรือเครื่องเก็บเกี่ยว

- บางพื้นที่ใช้รถเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดต้นทุนด้านแรงงาน

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- ตากข้าวโพดเพื่อลดความชื้นให้เหลือประมาณ ๑๔ - ๑๕%
- สีเมล็ดด้วยเครื่องสี
- คัดแยกสิ่งเจือปน
- เก็บในโรงเรือนที่แห้งและอากาศถ่ายเทดี
- เกษตรกรที่รวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคา เช่น กลุ่มแปลงใหญ่

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ศัตรูพืชที่สำคัญและสร้างความเสียหายให้แก่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างมาก

๑. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เป็นศัตรูพืชร้ายแรงที่ทำลายข้าวโพดตั้งแต่ระยะงอก (อายุ ๓ - ๔ วัน) จนถึงเก็บเกี่ยว โดยหนอนวัย ๓-๖ จะกัดกินยอด ยอดกุด ใบขาดเป็นรู และเจาะฝัก ทำความเสียหาย สูงถึง ๗๓% ลักษณะเด่นคือตัวหนอนมีแถบสีขาวรูปตัว Y หักกลับ และจุดสีดำ ๔ จุดเรียงเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส ที่ปล้องท้องสุดท้าย โดยเกษตรกรจะทำการป้องกันหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โดยการฉีดพ่นสารเคมี จำนวน ๒ ครั้ง หลังจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีอายุ ๑ เดือน และ ๒ เดือน ได้แก่

- ๑) สไปนีโทแรม ๑๒% เอสซี หรือสไปนีโทแรม ๒๕% ดับบลิวจี
- ๒) อีมาเมกตินเบนโซเอท ๑.๙๒% อีซี หรืออีมาเมกตินเบนโซเอท ๕% ดับบลิวจี
- ๓) คลอร์ฟินาเพอร์ ๑๐% เอสซี
- ๔) อินดอกซาคาร์บ ๑๕% เอสซี
- ๕) เมทอกซีฟิโนไซด์ + สารสไปนีโทแรม ๓๐% + ๖% เอสซี
- ๖) คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสซี หรือฟลูเบนไดอะไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี

หากพบการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดรุนแรงมาก เกษตรกรจะทำการฉีดพ่นสารเคมี

ทันที

๒. หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด เริ่มทำลายตั้งแต่ข้าวโพดอายุประมาณ ๒๐ วัน หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดจะเจาะเข้าทำลายลำต้นตั้งแต่ยังไม่ออกดอก ในหนึ่งต้นอาจถูกหนอนชนิดนี้เจาะทำลายตั้งแต่ ๑ - ๓ รู ต่อต้น มีผลให้ยอดที่จะเจริญเติบโตเป็นดอกเกสรตัวผู้ลดลงหรืออาจทำให้ยอดแห้งตาย ในระยะออกดอก ติดเมล็ด จะพบเข้าทำลายบริเวณใกล้ ๆ กับข้อที่ใกล้กับดอก ทำให้เกิดโพรง และก้านดอกหัก หรือเจาะทำลายข้อที่ใกล้กับฝัก ทำให้ฝักลีบไม่ติดเมล็ดเป็นข้าวโพดพันธุ์หลอ หากพบรูเจาะตั้งแต่ ๑ - ๒ รูต่อต้น สามารถทำลายข้าวโพดได้เกือบ ๑๐๐% และเมื่อมีการระบาดอย่างรุนแรงจะส่งผลให้ผลผลิตลดลงร้อยละ ๑๐ - ๔๐

การควบคุมและป้องกัน

๑. ควบคุมด้วยใช้พันธุ์ต้านทาน ได้แก่ พันธุ์สุวรรณ ๑ และพันธุ์สุวรรณ ๒
๒. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอเพื่อสังเกตกลุ่มไข่ ร่องรอยการทำลาย หรือจำนวนตัวหนอน ฝักสีจะเริ่มวางไข่ที่ใต้ใบข้าวโพด เมื่ออายุประมาณ ๒๑ วัน เป็นต้นไป
๓. ควบคุมด้วยชีววิธี ใช้แมลงหางหนีบ อัตรา ๑ ตัวต่อต้น หรือปล่อยแมลง ๓ จุดต่อพื้นที่ ๑ งาน ร่วมกับปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา ๒๐,๐๐๐ ตัวต่อไร่ ปล่อยเมื่อข้าวโพดอายุ ๒๐ - ๓๐ วัน หรือมีการทำลายต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ตามด้วยการปล่อยแตนเบียนไข่เพียงอย่างเดียวอีก ๒ - ๓ ครั้ง เมื่อพบการทำลายช่วงก่อนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ออกช่อดอกตัวผู้ หรืออายุ ๕๐ - ๖๐ วันถูกทำลายร้อยละ ๔๐ - ๕๐ หรือพบรูเจาะ ๓ รูต่อต้น
๔. ควบคุมด้วยวิธีเขตกรรม โดยตัดช่อดอกตัวผู้ หลังจากดอกบาน ๕ วัน ขึ้นไป ถ้ามีฝักแล้วให้ตัดดอกตัวผู้ออก โดยให้เหลือใบ ๒ ใบ จากฝักบน ให้ปลูกข้าวโพดสลับถั่วต่าง ๆ กลุ่มไข่ของหนอนจะน้อยกว่าปลูก

ข้าวโพดชนิดเดียว หลังเกิดการระบาด ควรทำลายเศษซากพืชอาหารในไร่หลังการเก็บเกี่ยว และกำจัดพืชอาศัย เช่น ข้าวฟ่าง มะเขือ มะเขือเทศ และมันเทศ เพื่อไม่ให้เป็นที่หลบภัยของแมลงศัตรูชนิดนี้ต่อไป

๕. เมื่อพบกลุ่มไข่ประมาณ ๑๕ กลุ่มต่อ ๑๐๐ ต้น หรืออายุข้าวโพดประมาณ ๓๐ - ๔๐ วัน หรือพบใบยอดที่ยังไม่คลี่ถูกทำลายร้อยละ ๔๐ - ๖๐ หรือพบหนอน ๒ ตัวต่อต้น ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด เช่น แอลลิสติน ๒๕% ดับเบลิยูพี ในอัตรา ๓๐ กรัม หรือ แซสคิวเลอร์ ๕% อีซี ในอัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือ แอทาเบอร์น ๕% อีซี

เพลี้ยอ่อนข้าวโพด จะเกาะรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ใช้ปากดูดน้ำเลี้ยงตามส่วนของ ยอด ใบ ลำต้น กาบฝัก และจะพบมากที่สุดบริเวณช่อดอก ทำให้เกสรแห้งตาย หากเข้าทำลายต่อเนื่องหลายวันข้าวโพดจะแห้งตาย ในที่สุด โดยบริเวณที่ถูกดูดกินจะแสดงอาการเป็นจุดสีเหลืองปนแดงทำให้ช่อดอกไม่ได้รับการผสมเกสรและติดเมล็ด น้อยลง ทำให้ผลผลิตลดลงร้อยละ ๑๔ ถ้าเข้าทำลายบริเวณช่อดอกทำให้กำลังมีขอเกสรตัวผู้เป็นระยะที่ข้าวโพด ได้รับผลกระทบมากที่สุด นอกจากนี้ น้ำหวานที่เพลี้ยอ่อนขับถ่ายออกมาดึงดูดให้แมลงศัตรูชนิดอื่นของข้าวโพด เช่น หนอนเจาะฝัก หนอนเจาะลำต้นมาวางไข่ที่ใหม่อีกด้วย

การควบคุมและป้องกัน

๑. ควบคุมด้วยชีววิธีโดยใช้แมลงหางหนีบ อัตรา ๑ ตัวต่อต้น หรือปล่อยแมลง ๓ จุดต่อพื้นที่ ๑ หรือในสภาพธรรมชาติ แมลงที่คอยช่วยทำลายเพลี้ยอ่อนในข้าวโพด คือ ตัวเต่าลายหกจุด ตัวเต่าสี่สีเล็ก และ ตัวเต่าสี่สีใหญ่ ซึ่งตัวเต่าทั้ง ๓ ชนิดนี้ ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยกัดกินเพลี้ยอ่อนได้ประมาณ ๑๐๐ - ๑,๑๑๖ ตัว

๒. การควบคุมด้วยสารเคมี เมื่อพบการระบาดมากกว่าร้อยละ ๒๕ และเกิดฝนทิ้งช่วง เพื่อลด ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นควรพ่นการพ่นสารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ มาลาธาออน ๕๗% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ บาซูดิน ๖๐% อีซี อัตรา ๑๕ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เซฟวิน ๘๕% WP อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ไม่ควรพ่นคลุมทั้งพื้นที่ แต่ควรพ่นเป็นจุด ๆ ที่มีเพลี้ยระบาดอยู่เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยง การทำลายแมลงที่เป็นประโยชน์และลดค่าใช้จ่าย

เพลี้ยไฟข้าวโพด เข้าทำลายในภาวะแห้งแล้งมักจะพบเพลี้ยไฟบนต้นข้าวโพดทั้งต้นอ่อนและต้น แก่ ตัวเมียจะวางไข่ลงในใบพืชตามเส้นใบแล้ว

วางไข่ ตัวเมียตัวหนึ่งจะวางไข่ได้ประมาณ ๖๔ ฟอง และจะวางไข่อยู่ ๑๐ - ๑๑ วัน ไข่มีลักษณะ คล้ายกับเมล็ดถั่วขนาดของไข่ ๐.๑ x ๐.๒ มม. ไข่จะฟักเป็นตัวภายใน ๓ - ๔ วัน ตัวอ่อนมีการลอกคราบสองครั้ง เพี้ยไฟกัดกินใบ ยอด และฟักอ่อน

การควบคุมและป้องกัน

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอเพื่อสังเกตกลุ่มไข่ ร่องรอยการทำลาย หรือตัวอ่อน เมื่ออายุ ประมาณ ๒๑ วัน เป็นต้นไป

กำจัดด้วยพืชสมุนไพร เช่น กระเทียม โดยนำกระเทียมมาประมาณ ๑ กำมือ โขลกให้ละเอียด เติมน้ำร้อนครึ่งลิตร แช่ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง กรองเอาแต่น้ำ ผสมน้ำ ๔ ลิตร เติมน้ำสบู่ครึ่งช้อนโต๊ะ ฉีดพ่นวันละ ๒ ครั้ง ติดต่อกัน ๒ วัน ในตอนเช้า หรือใช้สบู่เสื่อแห้งหรือสด มาตำให้ละเอียด ผสมน้ำในอัตราส่วน น้ำหนักผง ๔๐๐ กรัม ต่อน้ำ ๓ ลิตร ถ้าเป็นต้นสดใช้ ๑ กก. ต่อน้ำ ๕ ลิตร คนให้เข้ากัน หมักทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง นำมากรองเอาแต่น้ำ ผสมน้ำสบู่ หรือแชมพู ครึ่งช้อนโต๊ะต่อน้ำ ๕ ลิตร ฉีดพ่นทุก ๗ วัน ในช่วงเย็น

๓. ปล่อยแมลงช้างปีกใส

๔. ใช้สารเคมี เช่น เซฟวิน ๘๕% WUP อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พอสซ์ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอ..... มีการปลูก..... ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
						△				→	▽	→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๘

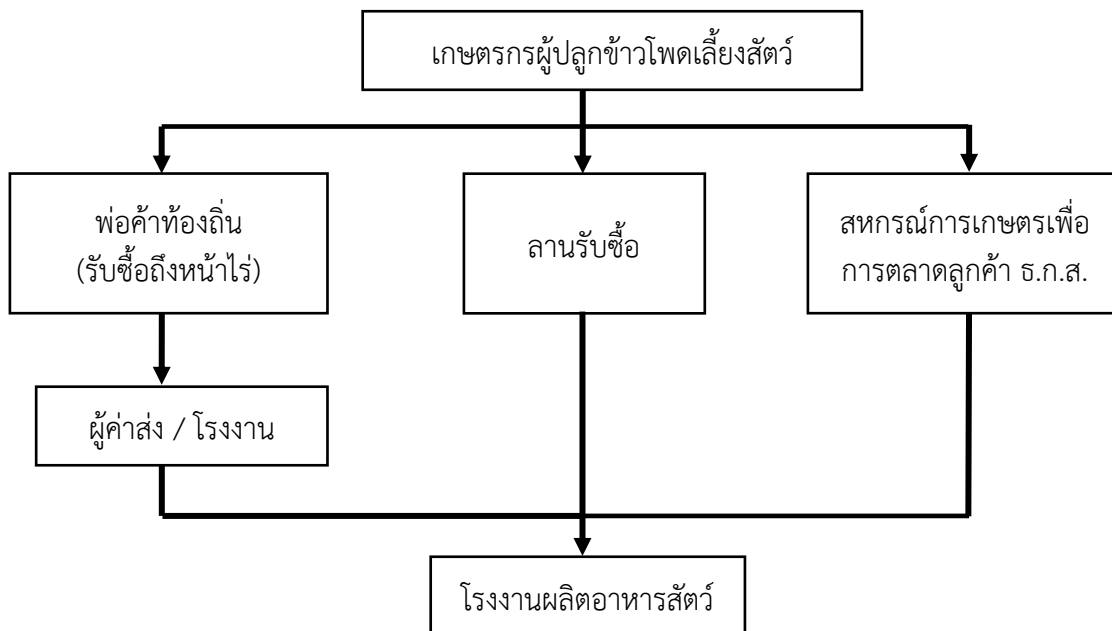
ขั้นตอน / กิจกรรม	ต้นทุนปัจจัยการผลิต (บาท / ไร่)	ค่าจ้าง / ค่าแรงงาน (บาท / ไร่)	รวม (บาท / ไร่)
๑. เตรียมดิน			
๑.๑ ไถตะ		๕๐๐	๕๐๐
๑.๒ ไถแปร		๔๐๐	๔๐๐
๒. ปลูก			
๒.๑ ใส่ปุ๋ยรองพื้น ๑๖ - ๒๐ - ๐ อัตรา ๒๕ - ๓๐ กก. / ไร่	๔๐๖.๒๕ - ๔๘๗.๕๐	๑๗๕	๕๘๑.๒๕ - ๖๖๒.๕๐
๒.๒ หยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ อัตรา ๓ กก. / ไร่	๕๔๐	๑๗๕	๗๑๕
๒.๓ พ่นยากุมหญ้า	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๓. การดูแล หลังปลูก ๑ เดือน			
๓.๑ พ่นสารป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ ลายจุดข้าวโพด	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๓.๒ ใส่ปุ๋ย ๔๖ - ๐ - ๐ อัตรา ๒๕ - ๓๐ กก. / ไร่	๕๓๐ - ๖๓๖	๑๒๐	๖๕๐ - ๗๕๖
๓.๓ พ่นยากุมหญ้า	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๔. การดูแล หลังปลูก ๒ เดือน	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๔.๑ พ่นสารป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ ลายจุดข้าวโพด			
๕. เก็บเกี่ยวผลผลิต			
๕.๑ เก็บเกี่ยวโดยใช้รถเกี่ยว		๗๕๐	๗๕๐
๕.๒ ขนส่ง (๑๐๐ บาท / ต้น)		๗๕	๗๕
รวมทั้งสิ้น	๕,๒๗๑.๒๕ - ๕,๔๕๘.๕๐		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

Flow chart แสดงเส้นทางวิธีตลาดของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๑๐ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๕ ตำบลนาครี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๕ ตำบลแม่ทะ จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๖ ตำบลน้ำโจ้ จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๖ ตำบลนาครี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ทะ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่ทะ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบลหัวเสือ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลสันดอนแก้ว จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๑๒ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๑๒ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๑	นาครีว	การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๒	๙	นาครีว	การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต	การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๓	๑	ดอนไฟ	การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การบริหารจัดการกลุ่ม (แปลงใหญ่)
๔	๘	ดอนไฟ	การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การบริหารจัดการกลุ่ม (แปลงใหญ่)
๕	๒	วังเงิน	การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การบริหารจัดการกลุ่ม (แปลงใหญ่)
๖	๙	วังเงิน	การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การบริหารจัดการกลุ่ม (แปลงใหญ่)

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๒	๑. ศูนย์เครือข่าย ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชนตำบลสันดอนแก้ว ๒. ศูนย์เครือข่าย บ้านน้ำโจ้ (ศจช.หลัก)
แปลงใหญ่	๒	๑. แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลดอนไฟ (ส.ป.ก.) ๒. แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลวังเงิน (ส.ป.ก.)
วิสาหกิจชุมชน	๒	๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดแปลงใหญ่ ตำบลวังเงิน ๒. วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต.ดอนไฟ

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	ปลูกในพื้นที่ราบและเชิงเขา มีการใช้พื้นที่ สปก. และพื้นที่ป่าบางส่วน	การรุกรานพื้นที่ป่า และปัญหาการเผาตอซังทำให้เกิดฝุ่น PM ๒.๕	ใช้ Satellite Imaging/GIS ตรวจสอบจุดความร้อน (Hotspot)
	ปัญหา Pain point	มีลานรับซื้อข้าวโพดกระจายอยู่ในอำเภอแม่ทะ	พื้นที่จัดเก็บไม่เพียงพอในช่วงผลผลิตหลัก และการตากพืชผลกลางแจ้งเสี่ยงความชื้น	ระบบจัดการ Warehouse Management และเซนเซอร์วัดความชื้นในโกดัง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งต่อไปยังโรงงานอาหารสัตว์ในจังหวัดใกล้เคียง (ลำพูน/เชียงใหม่)	ระยะทางขนส่งมีต้นทุนน้ำมันสูง และการจราจรในบางเส้นทาง	แอปฯ Logistics Optimization เพื่อวางแผนเส้นทางเดินรถให้ประหยัดน้ำมันที่สุด
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำเกษตรแบบดั้งเดิม	ขาดแรงงานคนรุ่นใหม่ และภาระหนี้จากการกู้ยืมปัจจัยการผลิต	ส่งเสริมการทำเกษตรด้วยระบบอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการลดแรงงานคน เช่น โดรน, แอปพลิเคชันพยากรณ์อากาศแม่นยำ ฯลฯ
	ปัญหา Pain point	ผู้ประกอบการลาน ฯ และพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น	ราคารับซื้อที่ค่อนข้างต่ำ หรือเกษตรกรไม่เชื่อมั่นในการชั่งน้ำหนัก/วัดความชื้น	ระบบ Smart Scale ที่เชื่อมต่อฐานข้อมูลออนไลน์ โปร่งใสตรวจสอบได้
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ผู้จัดหาวัตถุดิบ (Trader) และโรงงานอุตสาหกรรม	ต้องการสินค้าที่มีมาตรฐาน (GAP) และตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability)	ระบบ Blockchain Traceability เพื่อยืนยันว่าข้าวโพดไม่ได้มาจากการรุกราน
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	เน้นปลูกพันธุ์ลูกผสมที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง แต่อ่อนแอต่อโรคและแมลง	- ผลผลิตต่อไร่ต่ำต้นทุนการผลิตสูง - หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall Armyworm) ระบาดรุนแรง ทำลายผลผลิต	- ใช้โดรนสำรวจพันสารเคมี เน้นฉีดพ่นเฉพาะจุด - ตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนปลูก และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการใส่ปุ๋ย
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรเก็บเกี่ยวขณะที่ข้าวโพดฯ ยังมีความชื้นสูง ไม่มีการลดความชื้น	ราคาผลผลิตต่ำ เนื่องจากความชื้นสูง	นำซังข้าวโพดไปแปรรูปเป็นชีวมวล (Pellets) หรือถ่านอัดแท่ง เพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้ง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	สินค้าเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเป็นอาหารสัตว์	คุณภาพโปรตีนและค่าพลังงานในเมล็ดไม่สม่ำเสมอ	เครื่อง NIR (Near-Infrared) ตรวจสอบคุณภาพเนื้อข้าวโพดก่อนเข้าโรงงาน

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แม่ทะยั่งยืน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนามาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Zero Burn)
๔. หลักการและเหตุผล	พื้นที่แม่ทะประสบปัญหาการเผาตอซังสร้างฝุ่น PM ๒.๕ และเกษตรกรขาดอำนาจต่อรองเนื่องจากคุณภาพผลผลิต (ความชื้นสูง/สารปนเปื้อน) และภาระหนี้สิน จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาจัดการห่วงโซ่ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อลดปัญหาการเผาและพิสูจน์สิทธิ์แหล่งปลูกด้วยเทคโนโลยี GIS ๒. เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต ๓. เพื่อสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพิ่มมูลค่าสินค้า
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ในพื้นที่ปลูกลดลงร้อยละ ๘๐ ๒. ผลผลิตมีค่าความชื้นมาตรฐานร้อยละ ๘๐ ของปริมาณทั้งหมด ๓. เกษตรกรร้อยละ ๕๐ ในพื้นที่เป้าหมายเข้าสู่ระบบ Blockchain Traceability
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เขตพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอแม่ทะ
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมต้นน้ำ : จัดทำฐานข้อมูลที่ดินดิจิทัล, ใช้ Drone สำรวจแปลงปลูก ร่วมกับแอปฯ พยากรณ์อากาศ , ส่งเสริมการตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. กิจกรรมกลางน้ำ : ติดตั้งระบบ Smart Scale และเครื่องวัดความชื้นอัจฉริยะที่ลานรับซื้อเพื่อความโปร่งใส ๓. กิจกรรมปลายน้ำ : ปรับปรุงซังข้าวโพดเป็นชีวมวลและนำระบบ Blockchain มาใช้ในการรับซื้อของโรงงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, สหกรณ์การเกษตรแม่ทะ, ภาคเอกชน (โรงงานอาหารสัตว์), และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี (ครอบคลุมรอบฤดูกาลผลิตข้าวโพด)
๑๑. งบประมาณ	-
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ระบบฐานข้อมูลแหล่งปลูกข้าวโพดปลอดการเผา ๒. ข้อมูลทรัพยากรดินรายแปลง

	๓. ผลิตภัณฑ์ชีวมวลจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ลดมลพิษทางอากาศจากภาคเกษตรในระดับพื้นที่ ๒. เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุนและคุณภาพสินค้าที่ดีขึ้น ๓. เกิดความเชื่อมั่นในระบบการค้าที่เป็นธรรมระหว่างเกษตรกร ลานรับซื้อ และโรงงาน

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑. เพิ่มผลผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	- ชุดตรวจวิเคราะห์ ดิน	๑. ด้านการผลิต : ตรวจ วิเคราะห์ธาตุอาหารดินราย แปลง	๑. ข้อมูลวิเคราะห์ดิน และสูตรปุ๋ยรายแปลง	๑. ต้นทุนการผลิตลดลง จากการใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน	๑. เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้น	- งบประมาณ จังหวัด	๒๕๖๙
	- เงินทุนหมุนเวียน/ สินเชื่อ	๒. ด้านการเงิน : จัดทำกลไก สินเชื่อระยะสั้นเพื่อชะลอการ เก็บเกี่ยวให้เมล็ดแห้งตาม เกณฑ์มาตรฐาน	๒. ข้าวโพดที่มีค่า ความชื้นมาตรฐาน (ไม่ เกิน ๑๕%) เพิ่มขึ้น	๒. เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มจากราคารับซื้อ ข้าวโพดคุณภาพ (ความชื้นต่ำ)	๒. เกษตรกรมีคุณภาพ ชีวิตและสถานะทางการเงิน ที่ดีขึ้น ลดภาระ หนี้สินสินเชื่อระยะสั้น	- งบประมาณ ธ.ก.ส.	๒๕๖๙
	- ระบบ GIS/Drone	๓. ด้านเทคโนโลยี: ติดตั้ง ระบบเครื่องวัดความชื้นดิจิทัล อัจฉริยะ (NIR) และ Smart Scale ที่ลานรับซื้อ	๓. ระบบตรวจสอบ ย้อนกลับ (Traceability) แหล่ง ปลูกปลอดภัย	๓. ลดมลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) ในพื้นที่	๓. สิ่งแวดล้อมในอำเภอ แม่ทะดีขึ้นอย่างยั่งยืน	- งบประมาณ จังหวัด	๒๕๖๙
๒. บริหารจัดการ วัสดุเหลือทิ้งทาง การเกษตร	- เครื่องแปรรูปชีวมวล - องค์ความรู้ด้าน พลังงานทดแทน	๑. รวบรวมวัสดุ : จัดตั้งจุดรับ ซื้อซังข้าวโพดและตอซังเพื่อ ลดการเผาในไร่นา	๑. ผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิง ชีวมวลจากซังข้าวโพด	๑. เกิดรายได้เสริมจาก การขายวัสดุเหลือทิ้ง	๑. สร้างต้นแบบ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในระดับอำเภอ	. งบองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น	๒๕๖๙
		๒. แปรรูปมูลค่าเพิ่ม : นำซัง ข้าวโพดไปแปรรูปเป็น เชื้อเพลิงชีวมวล (Pellets) หรือถ่านอัดแท่ง	๒. จำนวนพื้นที่ปลอด การเผาตอซังเพิ่มขึ้น	๒. ลดปัญหาฝุ่นละออง Hotspot ในพื้นที่ปลูก เชิงเขา	๑. สร้างต้นแบบ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในระดับอำเภอ	- ภาคเอกชน (โรงงานชีวมวล)	๒๕๖๙

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๑. แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. สืบค้น ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
สถานีอุตุวิทยามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ๒๕๖๘. ข้อมูลอุตุวิทยามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้น ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>